

1. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΣΚ 2018**Α. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ****Ι. ΕΠΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 18/2018 Κοινοποίηση με ΠΟΛ 1041/5.3.2018	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β΄
Ερώτημα :	Αν η δημοτική επιχείρηση ειδικού σκοπού «Δήμος Αθηναίων – Επιχείρηση Ραδιοφωνίας Αθήνα» (ΔΕΡΑ), που έχει ως αποστολή της την λειτουργία δημοτικού ραδιοφωνικού σταθμού, υπάγεται στην έννοια των αποκλειστικώς κοινωφελούς χαρακτήρα αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 276 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) και, συνακολούθως, αν τυγχάνει υποκειμενικής απαλλαγής από τα τέλη χαρτοσήμου, παρά το γεγονός ότι οι ραδιοτηλεοπτικές επιχειρήσεις δεν κατονομάζονται ρητώς στο άρθρο 276, όπως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης (επίσης ειδικού σκοπού).
Τίτλος /Θέμα :	Δημοτική επιχείρηση ραδιοφωνίας. Απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου.
Περίληψη :	Η δημοτική επιχείρηση ραδιοφωνίας, με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΑΘΗΝΑ» ως δημοτική επιχείρηση ειδικού σκοπού, αποβλέπουν στη λειτουργία δημοτικού ραδιοφωνικού σταθμού, που, σύμφωνα με την ιδρυτική της πράξη και τις διατάξεις που την διέπουν, ασκεί δραστηριότητες που έχουν σχέση με πολιτιστικά, κοινωνικά, πολιτικά, εκπαιδευτικά, αθλητικά, περιβαλλοντικά, καλλιτεχνικά θέματα, υπάγεται στην έννοια των «αποκλειστικώς κοινωφελούς χαρακτήρα αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων» του άρθρου 276 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) και, συνακολούθως, τυγχάνει υποκειμενικής απαλλαγής από τα τέλη χαρτοσήμου, παρά το γεγονός ότι οι ραδιοτηλεοπτικές επιχειρήσεις δεν κατονομάζονται ρητώς στη διάταξη αυτή (ομόφ.).
Διατάξεις :	Σ1975/1986/2001Α15Π2, Ν 3463/2006Α75, Ν 3463/2006Α252, Ν 3463/2006Α254, Ν 3463/2006Α276, Ν 3852/2010Α107, Ν,3905/2010Α51Π4, ΠΔ 25/1988Α3, ΠΔ 28-7-1931Α13

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 43/2018 Κοινοποίηση με ΠΟΛ 1131/5.7.2018	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β΄
Ερώτημα :	Αν, ενόψει των απόψεων της σχετικής νομολογίας, εμπίπτουν στην έννοια των ομολογιακών δανείων του άρθρου 1 του ν. 3156/2003 οι εξής περιπτώσεις: α) Ανώνυμη εταιρεία εκδίδει ομολογιακό δάνειο και το σύνολο των ομολογιών περιέρχεται σε έναν ομολογιούχο δανειστή. β) Ανώνυμη εταιρεία εκδίδει ομολογιακό δάνειο με τον όρο της έκδοσης μιας ομολογίας για όλο το ομολογιακό δάνειο και η οποία περιέρχεται σε έναν ομολογιούχο δανειστή. γ) Ανώνυμη εταιρεία εκδίδει ομολογιακό δάνειο και το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των εκδοθεισών ομολογιών περιέρχεται σε ένα νομικό πρόσωπο, ενώ οι λοιπές ομολογίες περιέρχονται σε άλλο νομικό πρόσωπο π.χ. ποσοστό 99% του συνόλου των εκδοθεισών ομολογιών καλύπτεται από ένα πρόσωπο, ενώ το λοιπό ποσοστό 1% περιέρχεται σε άλλο νομικό

	πρόσωπο. δ) Οι ομολογιούχοι των ανωτέρω περιπτώσεων είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις με την εκδότρια, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 42 ^ε του ν. 2190/1920 ή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 ή σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στο Παράρτημα Α του ν. 4308/2014. ε) Οι ομολογίες περιέρχονται αρχικά σε έναν ή δύο ομολογιούχους σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις 1, 2 και 3, αλλά σε μεταγενέστερο χρόνο οι ομολογίες περιέρχονται σε περισσότερους ομολογιούχους, μέσω της δυνατότητας ελεύθερης μεταβίβασης των ομολογιών.
Τίτλος /Θέμα :	Έννοια ομολογιακού δανείου. Φορολογικές απαλλαγές. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
Περίληψη :	Δεν συνάδει με την έννοια του ομολογιακού δανείου του άρθρου 1 του ν. 3156/2003 η έκδοση μίας ομολογίας για όλο το ομολογιακό δάνειο και, επομένως, στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η απαλλακτική ρύθμιση του άρθρου 14 του ν. 3156/2003 (πλειοψ.). Κατά τα λοιπά η διάταξη του άρθρου 1 του ν. 3156/2003 παρέχει πλήρη ελευθερία διαμόρφωσης του δανείου ως προς τον αριθμό των ομολογιούχων και τη σχέση που μπορεί να τους συνδέει με την εκδότρια. Στις περιπτώσεις αυτές ομολογιακών δανείων έχει εφαρμογή η απαλλακτική διάταξη του άρθρου 14 του ν. 3156/2003 (ομόφ.)
Διατάξεις :	Ν 3156/2003Α1Π1, Ν 3156/2003Α1Π2, Ν 3156/2003Α1Π3, Ν 3156/2003Α1Π4, Ν 3156/2003Α2Π1, Ν 3156/2003Α2Π2, Ν 3156/2003Α14, Ν 2190/1920Α42ε, Ν 4172/2013Α2, ΑΚΑ888

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 147/2018 Κοινοποίηση με ΠΟΛ 1165/10.8.2018	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Α΄ Ολομέλεια Διακοπών
Ερώτημα :	Εάν, ενόψει των αποφάσεων 1738/2017, 2934 και 2935/2017 του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), εξακολουθεί να βρίσκεται έδαφος εφαρμογής η με αρ. 173/2006 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., σύμφωνα με την οποία η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης ισοδυναμεί με τη μη υποβολή δήλωσης, με αποτέλεσμα το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου να παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπέντε ετών, ή η ως άνω παρέκταση του χρόνου παραγραφής από πενταετία σε δεκαπενταετία παρίσταται μη εύλογη.
Τίτλος /Θέμα :	Εάν ενόψει της έκδοσης των υπ' αριθ. 1738 (Ολομ), 2934 και 2935/2017 αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), εξακολουθεί να βρίσκεται έδαφος εφαρμογής η υπ' αριθ. 173/2006 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, σύμφωνα με την οποία η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης ισοδυναμεί με τη μη υποβολή δήλωσης, με αποτέλεσμα το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου να παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπέντε ετών.
Περίληψη :	Οι υπ' αριθ. 1738/2017 (Ολομ.) και 2934, 2935/2017 (7μ.) αποφάσεις του ΣτΕ δεν παρέχουν πρόσφορη βάση για την αμφισβήτηση της συνταγματικότητας της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 84 του ΚΦΕ (ομόφ.). Η εξαιρετική δεκαπενταετής προθεσμία παραγραφής για τον καταλογισμό φόρου τυγχάνει εφαρμογής μόνο στην περίπτωση της μη υποβολής δήλωσης φόρου εισοδήματος ή απόδοσης παρακρατούμενων φόρων, ενώ επί εκπροθέσμου υποβολής ισχύει ο κανόνας της πενταετούς παραγραφής της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του ΚΦΕ, με την παρέκτασή της κατά τρία (3) έτη στην περίπτωση που η εκπρόθεσμη δήλωση υποβληθεί κατά το τελευταίο έτος της προθεσμίας αυτής (πλειοψ.).
Διατάξεις:	Ν 2238/1994Α84Π1, Ν 2238/1994Α84Π5, Ν 4174/2013Α72Π11

II. ΕΠΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 46/2018	
Κοινοποίηση με υπ' αριθμ. ΔΔΘΕΚΑ 1050392ΕΞ2018/29.03.2018 έγγραφο (ΑΔΑ Ψ5Λ946ΜΠ32-04Ξ/29.3.2018)	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β'
Ερώτημα :	<p>1. Εάν για την πενταετή παραγραφή απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, που προέρχονται από την επιστροφή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν από εξαγωγικές επιχειρήσεις για την παραγωγή προϊόντων τους, σύμφωνα με το ν. 2861/1054, κρίσιμος χρόνος είναι: α) αποκλειστικά ο χρόνος κατάθεσης της διασάφησης εξαγωγής με το έντυπο «ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ – ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ» ή β) ο χρόνος υποβολής νεότερης αίτησης που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα για την επιστροφή δικαιολογητικά ή γ) ο χρόνος παραγραφής διακόπτεται με την κατάθεση της διασάφησης και του κατά τα ανωτέρω εντύπου και αρχίζει εκ νέου με την υποβολή της νεότερης αίτησης; Στην τελευταία αυτή περίπτωση θα προστεθεί το εξάμηνο σύμφωνα με το άρθρο 143 του ν. 4270/2014;</p> <p>2. Εάν η νεότερη αίτηση μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβληθούν σε χρόνο μεγαλύτερο των δύο ετών από την ημερομηνία εξαγωγής, γεννάται θέμα παραγραφής.</p>
Τίτλος /Θέμα :	Χρόνος έναρξης της πενταετούς παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, που προέρχονται από την επιστροφή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) καυσίμων, που χρησιμοποιήθηκαν από εξαγωγικές επιχειρήσεις για την παραγωγή προϊόντων τους, σύμφωνα με το ν. 2861/1954.
Περίληψη :	<p>1. α) Χρόνος έναρξης, της πενταετούς παραγραφής των απαιτήσεων κατά του Δημοσίου για την επιστροφή ΕΦΚ καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν από εξαγωγικές επιχειρήσεις για την παραγωγή των προϊόντων τους σύμφωνα με το ν.2861/1954 είναι, αποκλειστικά, το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η εξαγωγή. β) Η υποβολή αίτησης επιστροφής, νεότερης, κατά το ερώτημα, σε σχέση με το χρόνο υποβολής του εντύπου «ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ-ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ», διακόπτει την παραγραφή. Στην περίπτωση αυτή, νέα πενταετής παραγραφή, αρχίζει μετά την τυχόν απάντηση της αρμόδιας υπηρεσίας. Εάν δεν δοθεί απάντηση, εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης επιστροφής, η νέα πενταετής παραγραφή αρχίζει μετά την παρέλευση των έξι μηνών. γ) Η τυχόν κατάθεση, σε χρόνο μεταγενέστερο της εξαγωγής, της διασάφησης και του εντύπου «ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ- ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ», δεν διακόπτει την παραγραφή, που ήδη έχει αρχίσει, ούτε έχει ως συνέπεια την έναρξη νέας παραγραφής. 2. Δεν τίθεται ζήτημα διετούς παραγραφής, εάν η αίτηση επιστροφής, νοούμενη ως νεότερη, σε σχέση με το έντυπο «ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ- ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ», μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβληθεί σε χρόνο μεγαλύτερο των δύο ετών από την ημερομηνία εισαγωγής των πρώτων υλών ή εξαγωγής των παραγόμενων προϊόντων. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε εντός του χρόνου της πενταετούς παραγραφής, η οποία κατά τα ανωτέρω αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η εξαγωγή (ομόφ.)</p>
Διατάξεις :	N 2861/1954Α1, N 2362/1995Α90, N 2362/1995Α91, N 2362/1995Α93, N 2362/1995Α94

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 172/2018	
Κοινοποίηση με υπ' αριθμ. ΔΔΘΕΚΑ Γ 1169765 ΕΞ 2018 έγγραφο	

Τμήμα / Ολομέλεια :	Β' Τμήμα
Ερώτημα :	<p>1) Εάν στην έννοια των εσωτερικών φόρων κατανάλωσης του Άρθρου Δεύτερου, Τμήματος 8 της Συμβάσεως περί προνομίων και ασυλιών των Ηνωμένων Εθνών που έχει κυρωθεί με το ν. 412/47, εμπίπτει πέραν του Φ.Π.Α. και το τέλος ταξινόμησης, προκειμένου να απαλλάσσεται, από αυτά, η εισαγωγή / παραλαβή επιβατηγών αυτοκινήτων για υπηρεσιακή χρήση από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, εφεξής UNHCR.</p> <p>2) Εάν στην έννοια της ατελούς εισαγωγής «import free of duty» του Άρθρου Πέμπτου, Τμήματος 18 περ. η' της παραπάνω Σύμβασης, εμπίπτουν ο εισαγωγικός δασμός, ο Φ.Π.Α. και το τέλος ταξινόμησης, ώστε να απαλλάσσεται από όλες τις δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις η εισαγωγή επιβατηγών αυτοκινήτων για χρήση από τους υπαλλήλους του Οργανισμού.</p> <p>3) Εάν οι παραπάνω διατάξεις, έχουν την έννοια ότι απαλλάσσεται από δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις (Φ.Π.Α., τέλος ταξινόμησης) πέραν της εισαγωγής και η παραλαβή αυτοκινήτων οχημάτων από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. από τα μέλη του αλλοδαπού προσωπικού του Γραφείου, καθόσον κατά την ημερομηνία έγκρισης της Σύμβασης από τη Γενική Συνέλευση των Η.Ε. δεν υπήρχε η έννοια της εσωτερικής αγοράς και συνεπώς της παραλαβής από άλλο κράτος μέλος (ενδοκοινοτική απόκτηση).</p> <p>4) Εάν τα είδη που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τον εξοπλισμό των χώρων υποδοχής προσφύγων και τα οποία εισάγονται από το Γραφείο UNHCR για την επίτευξη του σκοπού της ίδρυσής του, εμπίπτουν στην έννοια της «επίσημης» από αυτό χρήσης για την απαλλαγή από δασμό και Φ.Π.Α.</p> <p>Εάν η διάταξη του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου περί των Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. έχει την έννοια ότι χορηγείται απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης των αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από την Αντιπροσωπεία της Ε. Επιτροπής στην Ελλάδα για την υπηρεσιακή αυτής χρήση</p>
Τίτλος /Θέμα :	<p>Δασμοφορολογικές απαλλαγές κατά την εισαγωγή/παραλαβή επιβατηγών αυτοκινήτων για υπηρεσιακή χρήση από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες – Δασμοφορολογικές απαλλαγές κατά την εισαγωγή ειδών από το Γραφείο UNHCR για τη λειτουργία Κέντρων Υποδοχής Προσφύγων – Απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης αυτοκινήτων υπηρεσιακής χρήσης της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.</p>
Περίληψη :	<p>1. Το τέλος ταξινόμησης, όπως και ο ΦΠΑ, εμπίπτουν στην έννοια των εσωτερικών φόρων κατανάλωσης του Άρθρου Δεύτερου, Τμήματος 8 της Συμβάσεως περί προνομίων και ασυλιών των Ηνωμένων Εθνών που έχει κυρωθεί με το ν.412/1947. Όμως για την απαλλαγή από την καταβολή ή την επιστροφή τους, δυνάμει της ως άνω διάταξης, απαιτείται απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, προγενέστερη ή μεταγενέστερη, αντιστοίχως, της εισαγωγής. Απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και το ΦΠΑ παρέχεται και από τις διατάξεις των άρθρων 27 παρ.1 του ν.2859/2000 και 132 παρ.13 του ν.2960/2001. (ομόφ.) 2. Στην έννοια της ατελούς εισαγωγής του Άρθρου Πέμπτου, Τμήματος 18 περ. η' της σύμβασης «Περί προνομίων και ασυλιών των Ηνωμένων Εθνών», εμπίπτει ο ΦΠΑ εισαγωγής και ο εισαγωγικός δασμός, δεν εμπίπτει το τέλος ταξινόμησης ως εσωτερικός φόρος. Η απαλλαγή από τον ΦΠΑ εισαγωγής και τον εισαγωγικό δασμό κατά την εισαγωγή επιβατηγών αυτοκινήτων, για το μη ελληνικής καταγωγής ανώτερο προσωπικό της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, παρέχεται και από τη διάταξη του άρθρου Μόνου του ν.δ.2402/1953. Η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης παρέχεται από τη διάταξη του άρθρου 132 παρ.13 του ν.2960/2001. (ομόφ.) 3. Η απαλλαγή από το ΦΠΑ παρέχεται από τις</p>

	<p>διατάξεις του άρθρου 27 παρ.1 περ. στ' υποπερ. ββ) του ν. 2859/2000, σε συνδυασμό με το άρθρο 29 παρ.1 περ.α' του ίδιου νόμου. Η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης παρέχεται με τις διατάξεις του άρθρου 132 παρ.13 του ν.2960/2001, όπου ρητά ορίζεται ότι απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης τα αυτοκίνητα οχήματα που παραλαμβάνονται από το προσωπικό των αναγνωρισμένων στην Ελλάδα διεθνών οργανισμών. Επίσης όπως προεκτέθηκε, το τέλος ταξινόμησης, ως εσωτερικός φόρος, δεν καλύπτεται από την ατέλεια του Άρθρου Πέμπτου, Τμήματος 18 περ. η' της σύμβασης περί προνομίων και ασυλιών των Ηνωμένων Εθνών, διότι δεν συνιστά χρηματική εισφορά που καταβάλλεται κατά την εισαγωγή του επιβατικού αυτοκινήτου στη χώρα και εξ' αιτίας αυτής, αλλά κατά τη θέση αυτού σε κυκλοφορία. Επομένως δεν τίθεται ζήτημα αν οι διατάξεις των διεθνών συνθηκών έχουν την έννοια, ότι η απαλλαγή από το ΦΠΑ και το τέλος ταξινόμησης αφορά και την παραλαβή αυτοκινήτων οχημάτων από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. (ενδοκοινοτική απόκτηση). Σε κάθε περίπτωση τόσο η εισαγωγή όσο και η παραλαβή αγαθών, πρέπει να αντιμετωπίζονται όμοια, κατά την εφαρμογή των απαλλακτικών διατάξεων, που προβλέπονται από διεθνείς συνθήκες. (ομόφ.) 4. Τα είδη που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τον εξοπλισμό των χώρων υποδοχής προσφύγων, εφόσον εισάγονται από το Γραφείο UNHCR για την επίτευξη του σκοπού της ίδρυσής του, που είναι η προστασία των προσφύγων, εμπίπτουν στην έννοια της «επίσημης» από αυτό χρήσης. (πλειοψ.) 5. Η διάταξη του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου περί των Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. έχει την έννοια ότι χορηγείται απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης των αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα για την υπηρεσιακή αυτής χρήση με την έκδοση, κατά περίπτωση, απόφασης της αρμόδιας αρχής, εφόσον, κατά την ουσιαστική αυτής κρίση, πρόκειται για σημαντικές αγορές ειδών, που επιφέρουν μεγάλη οικονομική επιβάρυνση. (ομόφ.)</p>
Διατάξεις:	<p>N 585/1945A1, N 585/1945A7, N 585/1945A22, N 585/1945A105, ΝΔ 2402/1953, ΥΑ 1/1937A1, AN 317/1936, ΚανΕΚ 1186/2009A1, ΚανΕΚ 1186/2009A2, ΚανΕΚ 1186/2009A128, N 412/1947, N 2859/2000A2, N 2859/2000A27Π1, N 2859/2000A29Π1, ΠΟΛ 1268/2012A2, ΠΟΛ 1268/2012A11, N 2960/2001A121, N 2960/2001A128, N 2960/2001A132Π13, N 945/1979</p>

Β. ΓΝΩΜΟΛΟΤΗΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ & ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΟΛΟΤΗΣΗ 10/2018 Κοινοποίηση με ΠΟΛ 1062/28.3.2018	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β'
Ερώτημα :	<p>Σε περίπτωση κατά την οποία ανακύπτει υποχρέωση μερικής άρσης της επιβληθείσας την 11-11-2016 από το Ελληνικό Δημόσιο, κατάσχεσης εις χείρας τρίτου («Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.») για οφειλές που έχουν συμπεριληφθεί στην ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αθηνών από 04-11-2016 αίτηση οφειλέτιδας του Ελληνικού Δημοσίου περί υπαγωγής των οφειλών της στο ν. 3869/2010, επιδοθείσα στο Ελληνικό Δημόσιο την 17-11-2016, και της ως εκ τούτου υποχρέωσης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. να επιστρέψει το αποδοθέν από τον τρίτο ποσό, ερωτάται: 1) Αν, μετά την απόρριψη του αιτήματος για έκδοση προσωρινής διαταγής για τη διατήρηση της νομικής και πραγματικής κατάστασης της περιουσίας της οφειλέτιδας, το οποίο περιλαμβανόταν στην ως άνω από 04-11-2016 αίτηση της οφειλέτιδας, θα συμψηφισθεί το επιστρεπτέο ποσό, σε</p>

	<p>όποιο ύψος και αν ανέρχεται, με τις οφειλές της οφειλέτιδας και ειδικότερα, εάν ο συμψηφισμός του ποσού αυτού θα γίνει με όλες ανεξαρτήτως τις οφειλές αυτής, όπως αυτές θα έχουν διαμορφωθεί κατά την ημέρα του συμψηφισμού, είτε αυτές έχουν συμπεριληφθεί στην ως άνω αίτηση είτε όχι και 2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης επί του πρώτου ερωτήματος, εάν θα επανέλθουν τα πράγματα στην προτέρα κατάσταση, δηλαδή αν το ποσό θα επιστραφεί στην «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», όπου θα είναι πλέον διαθέσιμο στην φορολογούμενη μετά την εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου άρση της κατάσχεσης ή εάν το επιστρεπτό ποσό μπορεί να πιστωθεί απευθείας σε λογαριασμό της ίδιας μετά από αίτησή της..</p>
Τίτλος /Θέμα :	<p>Περίπτωση υποχρέωσης μερικής άρσης της επιβληθείσας από το Ελληνικό Δημόσιο κατάσχεσης εις χείρας τρίτου (ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας) , για οφειλές που έχουν συμπεριληφθεί σε αίτηση της οφειλέτιδας του Ελληνικού Δημοσίου περί υπαγωγής των οφειλών της στο ν. 3869/2010, και της ως εκ τούτου υποχρέωσης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. να επιστρέφει το αποδοθέν από τον τρίτο ποσό – Ζητήματα που ανακύπτουν.</p>
Περίληψη :	<p>Η φορολογική διοίκηση, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των νομικών και πραγματικών καταστάσεων που διαμορφώθηκαν εκ της επιβολής μη νόμιμης κατάσχεσης εις χείρας τραπεζικού ιδρύματος, ως τρίτου, οφείλει να άρει την επιβληθείσα κατάσχεση και, συνακολούθως, να επιστρέψει στην καθής η εκτέλεση οφειλέτιδα το καταβληθέν από την Τράπεζα προς το Δημόσιο, συνεπεία θετικής δήλωσης, κατασχεθέν ποσό, ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Ο τρόπος της επιστροφής (ήτοι αν το ποσό θα πιστωθεί στο λογαριασμό της δικαιούχου από τον οποίο εκταμιεύθηκε ή σε άλλον που η ίδια ήθελε υποδείξει), είναι αδιάφορος και ανάγεται στη σφαίρα των επιλογών της οφειλέτιδας. Ζήτημα συμψηφισμού απαιτήσεων του Δημοσίου με τα (μετά την άρση της επιβληθείσας κατάσχεσης) επιστρεφόμενα ποσά, δεν γεννάται, δεδομένου ότι η επιστροφή θα λάβει χώρα στο πλαίσιο αποκατάστασης της νομιμότητας, από την ενέργεια δε αυτή δεν μπορεί να ωφεληθεί το Δημόσιο με το συμψηφισμό αυτών τούτων των μη νομίμως κατασχεθεισών απαιτήσεων. (ομόφ.)</p>
Διατάξεις :	<p>Ν 3869/2010Α1, Ν 3869/2010Α4, Ν 3869/2010Α5, ΝΔ 356/1974Α30, ΝΔ 356/1974Α32, ΝΔ 356/1974Α30, ΝΔ 356/1974Α32, ΝΔ 356/1974Α83, ΑΚΑ440, ΑΚΑ441</p>

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 60/2018	
Κοινοποίηση με υπ'αριθμ. ΔΕΑΦ Β 1097320 ΕΞ 2018 έγγραφο	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β'
Ερώτημα :	<p>Εάν τα πρόσωπα που ήταν εντεταλμένα στη διοίκηση, κατά το χρόνο λύσης και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα, τα οποία καταργούνται με νόμο, ευθύνονται για τις οφειλές των νομικών προσώπων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 115 του ν. 2238/1994 και 50 του ν. 4174/2013, όταν στον καταργητικό νόμο ορίζεται ότι οι υφιστάμενες υποχρεώσεις του καταργηθέντος νομικού προσώπου μεταφέρονται στο σύνολό τους σε φορέα ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος.</p>
Τίτλος /Θέμα :	<p>Ευθύνη των διοικούντων νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 115 του ν. 2238/1994 και 50 του ν. 4174/2013, για τις οφειλές των νομικών προσώπων που καταργούνται με νόμο, όταν στον καταργητικό νόμο ορίζεται ρητά ότι οι υφιστάμενες υποχρεώσεις του καταργηθέντος νομικού προσώπου μεταφέρονται στο σύνολό τους σε φορέα, ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος αυτού.</p>
Περίληψη :	<p>Οι διατάξεις των άρθρων 115 του ν. 2238/1994 και 50 του ν. 4174/2013, σχετικά με την ευθύνη των διοικούντων τα νομικά πρόσωπα, δεν έχουν εφαρμογή σε Διευθύνοντα</p>

	Σύμβουλο νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα που καταργείται με νόμο, στην περίπτωση που στον καταργητικό νόμο ορίζεται ότι οι υφιστάμενες υποχρεώσεις του καταργηθέντος νομικού προσώπου μεταφέρονται στο σύνολό τους σε φορέα ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος. Επομένως τα πρόσωπα που ήταν εντεταλμένα στη διοίκηση του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία Εθελοντικός Οργανισμός «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ», που καταργήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 56 του παρ.1 του ν. 4002/2011, δεν ευθύνονται για οφειλές αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994. (πλειοψ.)
Διατάξεις :	Ν 2238/1994Α115, Ν 2238/1994Α101, Ν 4174/2013Α50, Ν 4002/2011Α56, Ν 4002/2011Α65Π14, Ν 3390/2005Α1, Ν 3390/2005Α2, Ν 3390/2005Α3, Ν 3390/2005Α4, Ν 3390/2005Α5, Ν 3390/2005Α6, Ν 3390/2005Α7, Ν 3390/2005Α8, Ν 3390/2005Α9, Ν 3390/2005Α10, Ν 3390/2005Α11, Ν 3390/2005Α12, Ν 3390/2005Α13, Ν 3390/2005Α14, Ν 3390/2005Α15

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 61/2018	
Κοινοποίηση με το υπ' αριθ. πρωτ. ΔΔΘΕΚΑ Γ 1086321 ΕΞ 2018/05.06.2018 έγγραφο	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β'
Ερώτημα :	Εάν για την απόδειξη της ιδιότητας του πολύτεκνου γονέα, είναι επαρκές δικαιολογητικό το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του Δήμου, στον οποίο είναι εγγεγραμμένη η οικογένεια ή είναι αναγκαία η υποβολή και της βεβαίωσης της ΑΣΠΕ για την πιστοποίηση της ιδιότητας του πολύτεκνου γονέα, ως επιπλέον δικαιολογητικού προς την αρμόδια τελωνειακή αρχή, προκειμένου να δύναται να χορηγηθεί η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικού αυτοκινήτου.
Τίτλος /Θέμα :	Πολύτεκνοι - Χορήγηση απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης επιβατικού αυτοκινήτου - Δικαιολογητικά.
Περίληψη :	Για την χορήγηση απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης επιβατικού αυτοκινήτου σε πολύτεκνο αποτελεί επαρκές δικαιολογητικό, για την αρμόδια τελωνειακή αρχή, το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του οικείου Δήμου (πλειοψ.)
Διατάξεις :	Ν 4316/2014Α67Π9, Ν 3454/2006Α1Π2, Ν 3454/2006Α6Π1, Ν 3454/2006Α6Π2, Ν 1563/1985Α36, Ν 1910/1944Α1, Ν 1910/1944Α2

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 218/2018	
Κοινοποίηση με την Ε. 2015/17.1.2019	
Τμήμα / Ολομέλεια :	Τμήμα Β'
Ερώτημα :	Ερωτάται 1) Αν αποτελεί δεδικασμένο για τις οφειλές της εταιρίας «ΑΛ. Α.Τ.Ε.» (ήδη «ΑΧ Α.Τ.Ε.»), που προέρχονται από την συμμετοχή της σε οποιαδήποτε κοινοπραξία και εμπίπτουν χρονικά στο πεδίο εφαρμογής της δικαστικά επικυρωμένης με την με αριθ. 1217/2008 απόφαση του Εφετείου Αθηνών συμφωνίας πιστωτών του άρθρου 44 του ν. 1892/1990, η δικαστική κρίση που διατυπώθηκε με τις αμετάκλητες με αριθ. 1674/2017 και 1675/2017 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με διαδίκους την εταιρία και το Ελληνικό Δημόσιο, ότι ο όρος 3.3.2.δ.4 (παράγραφος όγδοη) της συμφωνίας είναι εφαρμοστέος ως ειδικότερος έναντι του όρου 3.3.2.δ.2 αυτής, με αποτέλεσμα να αναγνωριστεί από το δικαστήριο ότι οι απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου κατά της εταιρίας από την συμμετοχή της στην Κοινοπραξία «Θ. Α.Ε. – ΑΛ. Α.Τ.Ε. – Κ.Μ. Α.Τ.Ε.Β.Ε.» έχουν αποσβεστεί στο σύνολό τους και να διαταχθεί η επιστροφή των καταβληθέντων, κατ' εφαρμογή του όρου 3.3.2.δ.2. της συμφωνίας, χρηματικών ποσών στην εταιρία ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων από το

	<p>Ελληνικό Δημόσιο.</p> <p>2) Επί καταφατικής απάντησης στο ανωτέρω ερώτημα, αν οφείλει η Φορολογική Διοίκηση να εφαρμόζει στο εξής τον όρο 3.3.2.δ.4. και όχι τον όρο 3.3.2.δ.2. της ανωτέρω συμφωνίας για τις οφειλές της εταιρίας προς το Δημόσιο από την συμμετοχή της σε οποιαδήποτε κοινοπραξία ή εμποδίζεται από την εκδοθείσα και αρμοδίως γενομένη δεκτή με αριθ. 382/2013 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., στην οποία περιέχεται αντίθετη ερμηνεία των ως άνω όρων.</p> <p>3) Αν υποχρεούται η Φορολογική Διοίκηση να επιστρέψει τα ποσά που έχουν, κατ' εφαρμογή του όρου 3.3.2.δ.2. της συμφωνίας, καταβληθεί από την εταιρία, σύμφωνα με την με αριθ. 382/2013 γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ., καθώς και εκείνα, για τα οποία δεν έχει ασκηθεί προσφυγή.</p>
Τίτλος /Θέμα :	Έκταση δεδικασμένου αμετάκλητης δικαστικής απόφασης ερμηνείας όρων συμφωνίας πιστωτών του άρθρου 44 του ν. 1892/1990.
Περίληψη :	<p>1) Παράγει δεδικασμένο για τις οφειλές της υπό ειδική εκκαθάριση τελούσας εταιρίας «ΑΛ.....Α.Τ.Ε.» και, ήδη από το 2015 «ΑΧ.....Α.Τ.Ε.», που προέρχονται από την συμμετοχή της σε κοινοπραξία και emπίπτουν χρονικά στο πεδίο εφαρμογής της μεταξύ αυτής και των πιστωτών της καταρτισθείσας στις 28.11.2006 συμφωνίας του άρθρου 44 του ν. 1892/1990, η οποία επικυρώθηκε με την με αριθ. 1217/2008 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, η παρεμπίπτουσα κρίση που διατυπώθηκε με τις αμετάκλητες με αριθ. 1674/2017 και 1675/2017 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με διαδίκους την εταιρία και το Ελληνικό Δημόσιο, ότι ο όρος 3.3.2.δ.4 (παράγραφος όγδοη) της συμφωνίας είναι εφαρμοστέος ως ειδικότερος έναντι του όρου 3.3.2.δ.2 αυτής (σύμφωνα με τον οποίο οι οφειλές της εταιρίας προς το Δημόσιο από κάθε αιτία, ιδίως Φ.Π.Α., φόρο εισοδήματος κ.λπ., καταβάλλονται στο 10% αυτών, διαγραφομένου του λοιπού 90%), με αποτέλεσμα να αναγνωριστεί από το δικαστήριο ότι οι απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου κατά της εταιρίας από την συμμετοχή της στην Κοινοπραξία «Θ. Α.Ε. - ΑΛ. Α.Τ.Ε. - Κ.Μ. Α.Τ.Ε.Β.Ε.» έχουν αποσβεστεί στο σύνολό τους και να διαταχθεί η επιστροφή των καταβληθέντων, κατ' εφαρμογή του όρου 3.3.2.δ.2 της συμφωνίας, χρηματικών ποσών στην εταιρία ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων από το Ελληνικό Δημόσιο. 2) Οφείλει η Φορολογική Διοίκηση να εφαρμόζει στο εξής τον όρο 3.3.2.δ.4 και όχι τον όρο 3.3.2.δ.2 της ανωτέρω συμφωνίας για τις emπίπτουσες σε αυτήν οφειλές της εταιρίας προς το Δημόσιο από την συμμετοχή της σε οποιαδήποτε κοινοπραξία. 3) Γεννάται υποχρέωση επιστροφής των ποσών που έχουν, κατ' εφαρμογή του όρου 3.3.2.δ.2 της συμφωνίας, καταβληθεί από την εταιρία, καθώς και εκείνων, για τα οποία δεν έχει ασκηθεί προσφυγή, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι οι σχετικές απαιτήσεις της εταιρίας δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή (πλειοψηφ.)</p>
Διατάξεις :	Σ1975/1986/2001Α95Π5, Ν 3068/2002Α1, Ν 2717/1999Α3, Ν 2717/1999Α5Π1, Ν 2717/1999Α197Π1, Ν 2717/1999Α197Π3, Ν 2717/1999Α198Π1, Ν 3086/2002Α7Π4, Ν 1892/1990Α44

2. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣτΕ ΕΤΟΥΣ 2018

Α. ΕΠΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1. **ΣτΕ 41/2018:** Επιστροφή ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού- έννομο συμφέρον.
2. **ΣτΕ 45/2018:** Για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.1998 εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2579/1998 και όχι του ν. 2238/1994. Απαλλαγές και ύψος της τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ιδιοκτησίας προσώπου που το εισήγαγε με μειωμένους δασμούς λόγω μετοικεσίας. Οι διατάξεις του ν. 2579/1998 είναι εφαρμοστέες από 1.1.1998, ανεξαρτήτως του χρόνου που έλαβε χώρα το περιστατικό της μετοικεσίας.
3. **ΣτΕ 88/2018:** ΚΒΣ. Επιβολή προστίμου για λήψη εικονικών τιμολογίων παροχής υπηρεσιών. Απαιτείται, ως ουσιώδης τύπος, η κλήση του φορολογούμενου σε ακρόαση με την επίδοση σημειώματος με τις διαπιστώσεις του ελέγχου. Πότε ο λόγος της προσφυγής για μη τήρηση του τύπου αυτού προβάλλεται λυσιτελώς. Εσφαλμένα το δικάσαν δικαστήριο απέρριψε το σχετικό λόγο της προσφυγής ως αλυσιτελή. Η αναίρεση ασκήθηκε παραδεκτά λόγω αντίθεσης της προσβαλλόμενης απόφασης προς τη νομολογία του ΣτΕ. Μερικά δεκτά η αναίρεση (αναιρεί εν μέρει την αριθμ. 2234/2014 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης).
4. **ΣτΕ 153/2018, 154/2018:** Αλλοδαπές αεροπορικές εταιρίες, έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης (άρθρο 5 ν. 3845/2010)
 Α. Η νεώτερη διάταξη του άρθρου 41 παρ. 1 του ν. 4465/2017, με την οποία ερμηνεύθηκαν οι διατάξεις του άρθρου πέμπτου του ν. 3845/2010 ως προς το υποκείμενο (αλλοδαπές αεροπορικές εταιρίες) και την βάση υπολογισμού της επίδικης εισφοράς (το καθαρό εισόδημα που προκύπτει κατά την παρ. 8 του άρθρου 105 του Κ.Φ.Ε.), συνιστά γνησίως ερμηνευτική διάταξη, , έχει δε συνακόλουθα αναδρομική ισχύ κατά το άρθρο 77 παρ. 2 του Συντάγματος.
 Β. Η εν λόγω εισφορά δεν αποτελεί φόρο «όμοιο ή ουσιωδώς παρόμοιο» με τον φόρο εισοδήματος και, ως εκ τούτου, νομίμως επιβάλλεται και σε επιχειρήσεις για την φορολογία του εισοδήματος και των κερδών των οποίων ισχύουν συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας.
5. **ΣτΕ 155/2018:** Μέτρα διασφάλισης - Τα ανωτέρω μέτρα, παρά το νομοθετικό τους χαρακτηρισμό και ως κυρώσεων, δεν έχουν γνήσιο κυρωτικό χαρακτήρα, ούτε, άλλωστε, προσλαμβάνουν τέτοιο χαρακτήρα εκ μόνου του λόγου ότι ενδέχεται να κατατείνουν και στη συμμόρφωση των παραβατών προς τις σχετικές καταλογιστικές πράξεις που εκδίδονται σε βάρος τους. Εφόσον δε δεν είναι δυσανάλογα προς τον προαναφερόμενο σκοπό τους, τα μέτρα αυτά περιορίζουν θεμιτά την οικονομική και επαγγελματική ελευθερία του καθ' ου και επιτρεπτός επιβάλλονται σε σχέση με αποδιδόμενες παραβάσεις που ανάγονται σε χρόνο προγενέστερο της θέσπισης της ανωτέρω ρύθμισης, χωρίς να παραβιάζεται εντεύθεν η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η οποία δεν προστατεύει τους παραβάτες της φορολογικής νομοθεσίας από τη λήψη τέτοιων μέτρων εξασφάλισης της πληρωμής των οφειλών τους και του δημοσίου συμφέροντος
6. **ΣτΕ 158/2018 -161/2018:** Εισόδημα ψιλού κυρίου από οικοδομές - Στην έννοια του ανταλλάγματος, που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος με βάση το άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 2238/1994, δεν υπάγεται η αξία της οικοδομής, που τυχόν ανεγείρεται από νομικό πρόσωπο σε ακίνητο επί του οποίου έχει δικαίωμα επικαρπίας. Η αξία της οικοδομής, η οποία περιέρχεται μετά την λήξη της επικαρπίας στον ψιλό κύριο, δεν δύναται να λογισθεί ως εισόδημα του τελευταίου από οικοδομές.
7. **ΣτΕ 162/2018:** Πτώχευση. Από την κήρυξη της πτωχεύσεως μέχρι την παύση των εργασιών της, μόνο ο σύνδικος νομιμοποιείται να ασκεί ένδικα βοηθήματα και μέσα και

- όχι ο πτωχός, εκτός αν πρόκειται να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος λόγω αδράνειας ή αδυναμίας του συνδίκου να ενεργήσει δικαστικώς. Η έφεση θεωρείται ότι ασκήθηκε από τη σύνδικο της πτωχεύσεως, η οποία και ενομιμοποιείτο ενεργητικά, τόσο από την άποψη του πτωχευτικού δικαίου όσο και ως ηττηθείς πρωτοδίκως διάδικος. Εσφαλμένη αντίθετη κρίση της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεκτή η αναίρεση (αναιρεί την αριθμ. 2404/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης).
8. **ΣτΕ 167/2018:** ΦΠΑ. Προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να έχει ο υποκείμενος που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος δικαίωμα επιστροφής του φόρου εισροών με τον οποίο επιβαρύνθηκαν αγαθά ή υπηρεσίες που του είχαν παρασχεθεί στην Ελλάδα. Ο αιτών την επιστροφή φέρει το βάρος απόδειξης των προϋποθέσεων. Πότε υπάρχει εγκατάσταση του υποκειμένου στην Ελλάδα. Δεν λαμβάνεται υπόψη ο ορισμός που περιέχεται σε σύμβαση κρατών μελών περί αποφυγής της διπλής φορολογίας εισοδήματος
  9. **ΣτΕ 168/2018:** Το εν Ελλάδι υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας αποτελεί, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 2166/1993, “επιχείρηση”, η μετατροπή της οποίας σε ανώνυμη εταιρεία εμπίπτει στην πρώτη από τις περιπτώσεις μετασχηματισμού (άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. α) που προβλέπει και ρυθμίζει ο ν. 2166/1993, με συνέπεια η εκ της μετατροπής αυτής προκύψασα ανώνυμη εταιρεία, ως οιονεί καθολική διάδοχος της επιχειρήσεως του υποκαταστήματος που υπέπεσε σε παράβαση, να υπέχει τη σχετική με την παράβαση ευθύνη και οι πράξεις της μετατραπείσης επιχειρήσεως να είναι καταλογιστέες στην νεοϊδρυθείσα ανώνυμη εταιρεία.
  10. **ΣτΕ 171/2018:** Απόρριψη αιτήματος επανελέγχου - Η απόρριψη αιτήματος φορολογουμένου, για διενέργεια επανελέγχου, ώστε να εξακριβωθούν τυχόν πλημμέλειες του αρχικού ελέγχου και να ανατραπούν τα πορίσματά του, έχει ως μόνη συνέπεια την εξακολούθηση του καταλογισμού του με τις σχετικές επιβαρύνσεις και, ως εκ τούτου, δεν δημιουργεί νέα διαφορά, δυνάμενη να αχθεί παραδεκτώς με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.
  11. **ΣτΕ 175/2018:** ΚΒΣ και επιβολή προστίμου λόγω έκδοσης εικονικού φορολογικού στοιχείου. Προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 του 7ου ΠΠ της ΕΣΔΑ. Η αρχή δεν εφαρμόζεται αν η μία “ποινική” διαδικασία στρέφεται κατά νομικού προσώπου, ενώ η άλλη κατά του νόμιμου εκπρόσωπου αυτού, όπως εν προκειμένω. Δεν ανακύπτει ζήτημα παραβίασης του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, αν το διοικητικό δικαστήριο αποφαινεται επί υπόθεσης επιβολής προστίμου του ΚΒΣ για παραβατική συμπεριφορά, η οποία δεν είναι κατ’ ουσίαν ταυτόσημη ή, έστω, συναφής με εκείνη στην οποία αφορά η αθωωτική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου. Από μόνο το προσκομισθέν διατακτικό της αθωωτικής απόφασης δεν προκύπτει ότι αυτή αφορά στην ένδικη παράβαση. Απαράδεκτος κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010 σχετικός λόγος αναίρεσης. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 1499/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών)
  12. **ΣτΕ 249/2018:** Φορολογία εισοδήματος. Ο λήπτης νομοτύπως εκδοθέντος φορολογικού στοιχείου, που αντιστοιχεί σε πραγματοποιηθείσα συναλλαγή και έχει εκδοθεί από φορολογικώς υπαρκτό πρόσωπο, για το οποίο ο λήπτης καλοπίστως υπέλαβε ότι ήταν πράγματι εκείνο που εκπλήρωσε τη συναλλαγή, έχει δικαίωμα έκπτωσης της σχετικής δαπάνης από τα ακαθάριστα έσοδά του. Ορθά κρίθηκε ότι, εφόσον η αναιρεσίβλητη εταιρεία τελούσε σε καλή πίστη κατά τη διενέργεια των συναλλαγών και τα καταχώρισε στα βιβλία της, δεν ήταν νόμιμη η έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου φόρου εισοδήματος. Ο σχετικός λόγος αναίρεσης ασκήθηκε παραδεκτά κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 5520/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
  13. **ΣτΕ 250/2018:** ΦΠΑ. Ο λήπτης νομοτύπως εκδοθέντος φορολογικού στοιχείου, που αντιστοιχεί σε πραγματοποιηθείσα συναλλαγή και έχει εκδοθεί από φορολογικώς υπαρκτό

- πρόσωπο, για το οποίο ο λήπτης καλοπίστως υπέλαβε ότι ήταν πράγματι εκείνο που εκπλήρωσε τη συναλλαγή, έχει δικαίωμα να εκπέσει το ποσό του φπα που κατέβαλε. Ορθά κρίθηκε ότι, εφόσον η αναιρεσίβλητη εταιρεία ήταν καλόπιστη ως προς το πρόσωπο του εκδότη και κατέβαλε το τίμημα των συναλλαγών, με τον αναλογούντα φπα, εδικοιούτο να ζητήσει την έκπτωση αυτού από το φπα που οφείλει. Ο σχετικός λόγος αναίρεσης ασκήθηκε παραδεκτά κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 5520/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
- 14. ΣτΕ 285/2018:** Φορολογία. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου, επιβολής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων. Οι διατάξεις περί παράτασης του χρόνου της παραγραφής είναι στενά ερμηνευτέες. Οι διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 18 του ν. 3091/2002 και 5 παρ. 10 του ν. 3296/2004 δεν αφορούν σε πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις του ΚΒΣ. Νομίμως το δικάσαν δικαστήριο έκρινε ότι η κοινοποίηση της ένδικης πράξης επιβολής προστίμου λόγω έκδοσης εικονικών φορολογικών στοιχείων έγινε καθ' υπέρβαση της προθεσμίας παραγραφής. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 2627/2008 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών). Όμοια με την αρ. 286/2018 ΣτΕ.
- 15. ΣτΕ 287/2018:** Αναίρεση. Οι προϋποθέσεις παραδεκτής άσκησης κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010 δεν αφορούν και την επόμενη αίτηση αναίρεσεως για το λόγο ότι το δικαστήριο στήριξε την κρίση του σε προηγούμενη απόφασή του, κατά της οποίας ο αναιρεσειών έχει ήδη ασκήσει αίτηση αναίρεσεως. Η επόμενη αίτηση αναίρεσεως παρακολουθεί, ως προς το οικείο σκέλος της, την τύχη της προηγούμενης και δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν η πράξη επιβολής προστίμου για παράβαση του ΚΒΣ ακυρωθεί λόγω παραγραφής, καθίσταται μη νόμιμη και η συναφής πράξη επιβολής μέτρων διασφάλισης του άρθρου 14 του ν. 2523/1997. Ο σχετικός λόγος αναίρεσης προβάλλεται μεν παραδεκτά λόγω έλλειψης νομολογίας επί του ανωτέρω νομικού ζητήματος, αλλά είναι αβάσιμος. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 1769/2011 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
- 16. ΣτΕ 336/2018:** Προσωρινή πράξη προσδιορισμού Φ.Π.Α., έλεγχος στοιχείων τρίτου - Έκδοση προσωρινής πράξεως προσδιορισμού ΦΠΑ, εφ' όσον η παράλειψη δηλώσεως της φορολογητέας αξίας ή η ανακρίβεια της δηλωθείσης αξίας ή ο εσφαλμένος υπολογισμός των ποσοστών ή εκπτώσεων προκύπτει από τα βιβλία ή τα στοιχεία του υποχρέου στον φόρο, επιτρεπτός ο φορολογικός έλεγχος σε στοιχεία τρίτης εταιρείας όταν αποσκοπεί, όχι στην εξακρίβωση φορολογητέας αξίας πέραν της προκυπτούσης από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου αλλά στην εξακρίβωση της γνησιότητας και εν γένει της ακριβείας της υποβληθείσης στην φορολογική αρχή δήλωσης.
- 17. ΣτΕ 337/2018:** Επανάληψη διαδικασίας, λυσιτελής αναίρεση - Μη λυσιτελής αναίρεση σε περίπτωση που η φορολογική αρχή, συμμορφουμένη προς προσβαλλομένη τελεσίδικη απόφαση, κάλεσε τον αναιρεσίβλητο σε ακρόαση και, ακολούθως, εξέδωσε νέα πράξη σε βάρος του, λυσιτελής μόνο στη περίπτωση που η φορολογική αρχή δεν προέβαινε σε καμία ενέργεια αλλά ανέμενε την κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας περί του αν, νομίμως ακυρώθηκε η πράξη λόγω μη κλήσεώς του σε ακρόαση.
- 18. ΣτΕ 388/2018:** Οι ρυθμίσεις της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 12 παρ. 1 ν. 3091/2002, παραβιάζουν ευθέως τις συνταγματικές διατάξεις του άρθρου 78 παρ. 2 και 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος και είναι, ως εκ τούτου ανίσχυρες, προεχόντως διότι καθιστούν ανεπιτρέπτως αντικείμενο νομοθετικής εξουσιοδότησης τον χρόνο έναρξης ισχύος του επιβάλλοντος τον νέο τεκμαρτό τρόπο προσδιορισμού της πραγματικής αξίας των μετοχών κ.λπ. μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο, δηλαδή του επιβάλλοντος το σχετικό φορολογικό βάρος, νόμου.
- 19. ΣτΕ 404/2018:** Ακυρότητα των καταλογιστικών πράξεων λόγω μη νομότυπης σύνταξης και επίδοσης των εκθέσεων κατάσχεσης. Αν η καταλογιστική πράξη εκδόθηκε και με

- συνεκτίμηση στοιχείων που έχουν νομίμως ληφθεί υπόψη από τη φορολογική αρχή, το δικαστήριο που δικάζει την προσφυγή οφείλει να κρίνει κατά πόσον η πράξη μπορεί να θεμελιωθεί αυτοτελώς, κατά την πραγματική της βάση, στα λοιπά στοιχεία. Εφόσον το διοικητικό εφετείο θεώρησε ως αντικείμενο της κρίσεώς του τα κατασχεθέντα στοιχεία και διαπίστωσε ότι στην έκθεση ελέγχου δεν διακρίνονταν μεταξύ τους ανά έκθεση κατασχέσεως, οφείλει να σχηματίσει βέβαιη δικανική πεποίθηση για το ζήτημα αυτό, συνεκτιμώντας και τις εκθέσεις κατασχέσεως (νομίμως και μη νομίμως επιδοθείσες) και, αν μερικές δεν περιλαμβάνονταν μεταξύ των στοιχείων της δικογραφίας, να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων με την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.
- 20. ΣτΕ 409/2018 - 411/2018:** Πράξη της φορολογικής αρχής που εκδόθηκε κατά συνεκτίμηση τόσο στοιχείων που κατασχέθηκαν παρατύπως όσο και άλλων που δεν συνδέονται προς αυτά και που έχουν νομίμως ληφθεί υπ' όψη από τη φορολογική αρχή, απόκειται στα δικαστήρια της ουσίας, να κρίνουν κατά πόσον η πράξη μπορεί, ασυνδέτως προς τα παρατύπως κατασχεθέντα να θεμελιωθεί αυτοτελώς, κατά την πραγματική της βάση, στα λοιπά στοιχεία.
- 21. ΣτΕ 413/2018:** Εφόσον με την πρωτόδικη απόφαση είχε μεταβληθεί η πραγματική βάση της φορολογικής εγγραφής, το ζήτημα αυτό, συναπτόμενο με τα όρια της δικαιοδοσίας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου να κρίνει επί του αντικειμένου της προσφυγής κατά της καταλογιστικής πράξης, ήταν αυτεπαγγέλτως ερευνητέο κατ' έφεση.
- 22. ΣτΕ 548/2018:** Προηγούμενη ακρόαση- Στην περίπτωση της παράβασης της έκδοσης εικονικού φορολογικού στοιχείου, η οποία ενέχει υπαίτια συμπεριφορά του επιτηδευματία, η φορολογική αρχή υποχρεούται πριν την επιβολή του προστίμου να παράσχει στον επιτηδευματία τη δυνατότητα ν' ασκήσει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης εκθέτοντας τις απόψεις του για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση, ούτως ώστε να επηρεάσει τη λήψη από το όργανο αυτό της σχετικής απόφασης ύστερα από διαφορετική εμφάνιση ή εκτίμηση του πραγματικού υλικού.
- 23. ΣτΕ 753/2018:** Φορολογία και επιβολή έκτακτης εισφοράς νομικών προσώπων του άρθρου 2 του ν. 3808/2009. Η μητρική ανώνυμη εταιρία που είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο υποχρεούται στην σύνταξη/κατάρτιση, με χρήση των ΔΛΓ, ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με τις θυγατρικές της. Οι ιδιαίτερες συνθήκες που δικαιολογούν για τη μητρική εταιρία τη διαφοροποίηση της φορολογικής βάσης για την επιβολή της έκτακτης εισφοράς, συντρέχουν και στην περίπτωση των θυγατρικών της, ανεξαρτήτως εάν είναι επίσης εισηγμένες. Η διαφορετική μεταχείριση, από απόψεως προσδιορισμού της βάσης επιβολής της έκτακτης εισφοράς, των επιχειρήσεων που δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π., σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες εταιριών, παραβιάζει τη συνταγματική αρχή της ισότητας. Παραπομπή της υπόθεσης στην επταμελή σύνθεση (ζητείτο η αναίρεση της αριθμ. 3532/2015 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
- 24. ΣτΕ 754/2018:** Φορολογικός έλεγχος στην επαγγελματική εγκατάσταση ορισμένου επιτηδευματία. Κατάσχεση βιβλίων, στοιχείων ή άλλων εν γένει εγγράφων τρίτου φορολογούμενου. Απαιτείται η κοινοποίηση στον τρίτο της εκθέσεως κατασχέσεώς τους, κοινοποίηση η οποία μπορεί να γίνει μέχρι και την κοινοποίηση σ' αυτόν της σχετικής εκθέσεως ελέγχου και με επισύναψή της στην τελευταία. Ως «τρίτος» -σε σχέση με τον καταρχήν ελεγχόμενο επιτηδευματία- νοείται κάθε άλλος επιτηδευματίας, τον οποίο αφορούν τα κατασχεθέντα, υπό την έννοια ότι είναι ενδεχόμενο να προκύπτει από αυτά ότι αποκρύπτει φορολογητέα ύλη και, ως εκ τούτου, να επηρεάζεται σε βάρος του η έκδοση καταλογιστικής πράξεως, τούτο δε, ανεξαρτήτως εάν αυτός είναι ή όχι ο εκδότης των κατασχεθέντων. Η παράλειψη της φορολογικής αρχής να προβεί στην κοινοποίηση της εκθέσεως κατασχέσεως στον τρίτο δεν συνιστά λόγο, προβαλλόμενο λυσιτελώς, ο οποίος δικαιολογεί την ακύρωση της καταλογιστικής πράξεως, αν ο τρίτος, ο οποίος, πάντως,

έλαβε γνώση των στοιχείων του φακέλου και, κατ' επέκταση, της εκθέσεως κατασχέσεως, δεν επικαλεσθεί, κατά τρόπο ειδικό, ορισμένο και επαρκώς τεκμηριωμένο, ότι υπέστη βλάβη συνεπεία της τυπικής αυτής πλημμέλειας.

Η φορολογική ελεγκτική αρμοδιότητα ανήκει καταρχήν στον Προϊστάμενο της οικείας Δ.Ο.Υ., ο οποίος δύναται να διενεργήσει (ο ίδιος) ή να αναθέσει τη διενέργεια του ελέγχου σε ορισμένο ελεγκτή ή συνεργείο ελέγχου, κατόπιν σχετικής έγγραφης εντολής. Η έκδοση της εντολής αυτής αποτελεί προϋπόθεση για τη νόμιμη διενέργεια του ελέγχου από τον ελεγκτή ή το συνεργείο ελέγχου που ορίστηκε με αυτή, καθώς και για τη σύνταξη από αυτούς (αρμοδίως) της σχετικής εκθέσεως ελέγχου. Στην αρμοδιότητα του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ανήκει και η έκδοση της προσκλήσεως του άρθρου 36 παρ. 1 του Κ.Β.Σ. περί προσκομίσεως από τον επιτηδευματία των βιβλίων και στοιχείων του στα γραφεία της Δ.Ο.Υ., η οποία (έκδοση) δύναται να γίνει και πριν από την ανάθεση από αυτόν της διενέργειας του ελέγχου σε ορισμένο ελεγκτή.

32 παρ. 2 ΚΒΣ. - Για την επιβολή του προβλεπόμενου με αυτήν πρόστιμου απαιτείται αφενός μεν να έχει διαπραχθεί η παράβαση της μη εκδόσεως ή της ανακριβούς εκδόσεως στοιχείου από εκείνα που ορίζονται από τον Κ.Β.Σ., αφετέρου δε η παράβαση αυτή «να έχει ως αποτέλεσμα την απόκρυψη» (ολικά ή μερικά) της οικείας συναλλαγής και η αποκρυσταλλωμένη αξία να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 δρχ. Έννοια του όρου «ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της συναλλαγής». Δεν αντίκειται στην προβλεπόμενη από το Σύνταγμα αρχή της αναλογικότητας. Έννοια του όρου «αξία της συναλλαγής». Εάν δεν είναι γνωστός ο αριθμός και η αξία των απαρτιζουσών αυτήν επί μέρους συναλλαγών, εφόσον το σύνολο της αποκρυσταλλωμένης αξίας υπερβαίνει τις 300.000 δρχ., επιβάλλεται ισόποσο πρόστιμο, εναπόκειται δε στον φορολογούμενο να επικαλεσθεί και να αποδείξει ότι το σύνολο ή τμήμα των αποκρυσταλλωμένων συναλλαγών είχαν αξία κατώτερη από το ποσό αυτό, οπότε για τις συναλλαγές αυτές, θα εφαρμοσθεί όχι το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32, αλλά η παρ. 1 του άρθρου αυτού. Οίκοθεν νοείται ότι επί διαπιστώσεως συναλλαγής, όπου είναι γνωστός ο αριθμός και η αξία των απαρτιζουσών αυτήν επί μέρους συναλλαγών, επιβάλλεται ισόποσο πρόστιμο, για κάθε συναλλαγή, αντιστοίχως, που υπερβαίνει τις 300.000 δρχ., ενώ για τις συναλλαγές με αξία μικρότερη του ως άνω ορίου, το πρόστιμο της παρ. 1 του άρθρου 32. Η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 10 περ. α' του ν. 2523/1997 έχει ερμηνευθεί ομοιοτρόπως από το Συμβούλιο της Επικρατείας

25. **ΣτΕ 885/2018:** Έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των προβλέψεων για τις επισφαλείς απαιτήσεις των επιχειρήσεων. Αν τα σχετικά ποσά τελικά εισπραχθούν ολικά ή κατά ένα μέρος, τότε υπόκεινται σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις ως μη εκπιπτόμενα. Το δικάσαν δικαστήριο έκρινε ότι η πρόβλεψη της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 3296/2004, που υποβάλει σε φορολογία και το υπόλοιπο των μη επαληθευθεισών προβλέψεων που προέκυψαν μέχρι την 30.12.2004, δεν αποτελεί αναδρομική επιβολή φόρου και δεν αντίκειται στο άρθρο 78 του Συντάγματος. Το ζήτημα της συνταγματικότητας παραπέμπεται στην επταμελή σύνθεση.
26. **ΣτΕ 1143/2018:** Οι δαπάνες που πραγματοποιεί ημεδαπή επιχείρηση για αγορά αγαθών κ.λπ. από εξωχώρια εταιρεία δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, εκτός εάν η ίδια αποδείξει ότι πρόκειται για πραγματικές και όχι για εικονικές συναλλαγές. Η μη αναγνώριση, με το άρθρο 5 παρ. 9 του ν. 3091/2002, της έκπτωσης με μοναδικά κριτήρια την εθνικότητα της εταιρείας και το φορολογικό καθεστώς υπό το οποίο τελεί, συνιστά παράβαση του άρθρου 4 του Συντάγματος. Απαράδεκτο το υπόμνημα που υπέβαλε για την αναιρεσίβλητη εταιρεία ο διαχειριστής της, εφόσον δεν υπογράφεται από δικηγόρο. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ.
27. **ΣτΕ 1144/2018:** Εξωλογιστικός προσδιορισμός των ακαθαρίστων εσόδων και των καθαρών κερδών της ελεγχόμενης επιχείρησης λόγω ανεπάρκειας και ανακρίβειας των βιβλίων της. Η κρίση του δικάσαντος δικαστηρίου ότι μη νόμιμα η φορολογική αρχή

- προέβη σε εξωλογιστικό προσδιορισμό των ακαθαρίστων εσόδων και κερδών της αναιρεσίβλητης, δεν έρχεται σε αντίθεση προς τη νομολογία του ΣτΕ, διότι το νομικό ζήτημα αν, επί ελλείψεως βιβλίου της ελεγχόμενης επιχείρησης, είναι επιτρεπτή ή αν αποκλείεται άνευ άλλου η διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων δια της συνεκτιμήσεως των λοιπών στοιχείων της με εκείνα που τηρούνται από επιχείρηση, στην οποία η ελεγχόμενη αποθηκεύει τα προϊόντα της, έχει επιλυθεί από το δικαστήριο σύμφωνα με τα κριθέντα με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Το υπόμνημα που κατέθεσε ο διαχειριστής της αναιρεσίβλητης εταιρείας είναι απαράδεκτο, διότι δεν υπογράφεται από δικηγόρο. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ.
- 28. ΣτΕ 1250/2018, 1251/2018, 1252/2018:** Φορολογία ακινήτου περιουσίας. Αντικειμενικός προσδιορισμός της αξίας των ακινήτων. Ο αιτών την ακύρωση πράξης καθορισμού των τιμών ζώνης, κατ' επίκληση της ιδιότητάς του ως κυρίου ή επικαρπωτή ακινήτου σε περιοχή όπου ισχύει το αντικειμενικό σύστημα και ως υπόχρεου για τους υπολογιζόμενους φόρους, προσβάλλει με έννομο συμφέρον την κανονιστική ρύθμιση που αφορά στη ζώνη εντός της οποίας κείται το ακίνητό του και οφείλει να επικαλεσθεί πρόσφορα και επίκαιρα στοιχεία, αναγόμενα στο οικείο έτος φορολογίας. Προθεσμία προσκόμισης των στοιχείων. Τα επικαλούμενα από τους αιτούντες, φυσικά πρόσωπα, στοιχεία προσκομίσθηκαν εκπροθέσμως. Αν δήμος επιδιώκει την ακύρωση, κατ' επίκληση της ιδιότητάς του ως κυρίου ακινήτων, πρέπει να προβάλλει και να τεκμηριώσει ότι είναι υπόχρεος σε ΕΝΦΙΑ για τουλάχιστον ένα από τα ακίνητά του κατά το οικείο έτος φορολογίας και το οποίο δεν ιδιοχρησιμοποιείται ούτε έχει παραχωρηθεί δωρεάν στο Δημόσιο. Η αίτηση ασκείται δίχως έννομο συμφέρον από τον αιτούντα δήμο. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης ως απαράδεκτη.
- 29. ΣτΕ 1253/2018:** Φορολογία ακινήτου περιουσίας. Αντικειμενικός προσδιορισμός της αξίας των ακινήτων. Ο αιτών την ακύρωση πράξης καθορισμού των τιμών ζώνης, κατ' επίκληση της ιδιότητάς του ως κυρίου ή επικαρπωτή ακινήτου σε περιοχή όπου ισχύει το αντικειμενικό σύστημα και ως υπόχρεου για τους υπολογιζόμενους φόρους, προσβάλλει με έννομο συμφέρον την κανονιστική ρύθμιση που αφορά στη ζώνη εντός της οποίας κείται το ακίνητό του και οφείλει να επικαλεσθεί πρόσφορα και επίκαιρα στοιχεία, αναγόμενα στο οικείο έτος φορολογίας. Προθεσμία προσκόμισης των στοιχείων. Τα επικαλούμενα από τους αιτούντες στοιχεία προσκομίσθηκαν εκπροθέσμως. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης ως απαράδεκτη. Η υπόθεση εισήχθη στη επταμελή σύνθεση με πράξη του Προέδρου του Β' Τμήματος του ΣτΕ
- 30. ΣτΕ 1354/2018, 1355/2018, 1356/2018:** Φορολογία ακινήτων. Αντικειμενικός προσδιορισμός της αξίας των ακινήτων. Ο αιτών την ακύρωση απόφασης καθορισμού των τιμών ζώνης, κατ' επίκληση της ιδιότητάς του ως κυρίου ακινήτου σε περιοχή στην οποία ισχύει το αντικειμενικό σύστημα και ως υπόχρεου για τους υπολογιζόμενους φόρους, προσβάλλει με έννομο συμφέρον την κανονιστική ρύθμιση που αφορά στη ζώνη εντός της οποίας κείται το ακίνητό του και οφείλει να επικαλεσθεί πρόσφορα και επίκαιρα στοιχεία, αναγόμενα στο οικείο έτος φορολογίας. Ο πρώτος αιτών με έννομο συμφέρον ασκεί την αίτηση ακύρωσης. Όταν ασκείται αίτηση ακύρωσης από περισσότερα πρόσωπα και ανεξαρτήτως της ύπαρξης δεσμού ομοδικίας μεταξύ τους, οφείλεται, επί ποινή απαραδέκτου, παράβολο χωριστά για τον καθένα, άλλως η αίτηση ασκείται παραδεκτά ως προς τον προτασόμενο στο δικόγραφο. Αυτό συνιστά θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος ένδικης προστασίας. Αντίθετη μειοψηφία. Εφόσον σε προηγούμενες περιπτώσεις το ΣτΕ είχε κρίνει ότι αρκεί η καταβολή ενός παραβόλου, η απόρριψη της αιτήσεως ως απαράδεκτης δεν θα ήταν συμβατή με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος. Παραπομπή στην Ολομέλεια των ζητημάτων παραδεκτού. Συντρέχει περίπτωση έκδοσης προδικαστικής απόφασης, προκειμένου να αποσταλεί από τη Διοίκηση ο φάκελος της υπόθεσης και

- έκθεση απόψεών της.
31. **ΣτΕ 1357/2018:** Φορολογία ακινήτων και αντικειμενικός προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας αυτών. Από την προσβολή της σιωπηρής απόρριψης της διοικητικής προσφυγής κατά της κανονιστικής υπα ΠΟΛ.1009/2016, δημιουργείται ακυρωτική διαφορά, υπαγόμενη στην αρμοδιότητα του ΣτΕ. Η απόφαση αυτή δεν υπέκειτο σε ενδικοφανή προσφυγή και η σιωπηρή απόρριψη της δεν συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη και προσβάλλεται απαράδεκτα. Η απόρριψη ενδικοφανούς προσφυγής κατά της πράξης διοικητικού προσδιορισμού του ΕΝΦΙΑ προσβάλλεται με προσφυγή ουσίας ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της το ΣτΕ κρατά και εκδικάζει την υπόθεση. Αντίθετη μειοψηφία. Το άρθρο 41 του ν. 1249/1982, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 4 του ν. 4223/2013, συνάδει της το Σύνταγμα, καθόσον δεν θεσπίζεται αμάχητο τεκμήριο προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των ακινήτων. Εφόσον ισχύει η οικεία κανονιστική ρύθμιση περί καθορισμού τιμής ζώνης, ο βαρυνόμενος με τον ΕΝΦΙΑ οφείλει να προβάλλει ότι η εφαρμοσθείσα τιμή ζώνης είναι μεγαλύτερη από την πραγματική αγοραία τιμή του ακινήτου και να διατυπώσει συγκεκριμένο αίτημα ως της το ύψος στο οποίο πρέπει αυτή να καθοριστεί, συνοδευόμενο από έγγραφα στοιχεία τεκμηρίωσής της, άλλως η ενδικοφανής προσφυγή είναι αόριστη και αναπόδεικτη. Νομίμως απορρίφθηκε η ενδικοφανής προσφυγή του αιτούντος. Απορρίπτονται η αίτηση ακύρωσης και η προσφυγή.
  32. **ΣτΕ 1432/2018 -1437/2018 (7μελεις):** Κατά την εκδίκαση διοικητικής διαφοράς εάν διοικητικό δικαστήριο δεχθεί ότι προσκομιζόμενη απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου της Σύμβασης Ανάπτυξης Αερολιμένα, με την οποία επιλύεται μεταξύ των ίδιων διαδίκων ζήτημα που τίθεται και ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου, εκδόθηκε εντός των ορίων της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου, δεν μπορεί να ελέγξει την ορθότητα της λύσης που δόθηκε από το δικαστήριο αυτό ακόμη και αν αφορά σε ερμηνεία των διατάξεων του νόμου περί Φ.Π.Α. αντίθετη με το ενωσιακό δίκαιο.
  33. **ΣτΕ 1438/2018 (7μελεις):** Αρχή της αναδρομικής εφαρμογής της ελαφρύτερης διοικητικής κύρωσης. Η ανωτέρω αρχή εξετάζεται από το δικαστήριο της προσφυγής κατόπιν προβολής αντίστοιχου λόγου από τον προσφεύγοντα, κατά τρόπο ειδικό και ορισμένο και όχι αυτεπαγγέλτως, εκτός αν αφορά σε αντισυνταγματικότητα της νομοθετικής διάταξης, κατ' εφαρμογή της οποίας επιβλήθηκαν οι κυρώσεις.
  34. **ΣτΕ 1440/2018:** Φορολογία εισοδήματος. Η αξίωση του φορολογουμένου για επιστροφή φόρου εισοδήματος, που έχει καταβάλει βάσει δήλωσής του, προϋποθέτει την εμπρόθεσμη ανάκληση της δήλωσης, από την αποδοχή της οποίας καθίσταται αχρεώστητος ο καταβληθείς φόρος και αρχίζει η τριετής παραγραφή της αξίωσης επιστροφής του. Η παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995 δεν έχει πεδίο εφαρμογής. Αίτηση προς τη φορολογική αρχή ή προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια με αίτημα την αναζήτηση του επί του αυτοτελώς φορολογούμενου επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής φόρου εισοδήματος ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ενέχει μερική ανάκληση της δήλωσης. Ορθά έγινε δεκτό ότι το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής δεν υπέκειτο σε φόρο εισοδήματος και διετάχθη η επιστροφή του αχρεωστήτως παρακρατηθέντος φόρου. Απορρίπτεται η έφεση του Δημοσίου, μετά την επίλυση του ανωτέρω προδικαστικού ερωτήματος που υπεβλήθη στο ΣτΕ.
  35. **ΣτΕ 1465/2018:** Προϋποθέσεις για τον εξωλογιστικό προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος. Δεν είναι αναγκαίο να καταλογίζεται πρόθεση απόκρυψης εσόδων ή να ερευνάται εάν οι διαπιστωθείσες πλημμέλειες οφείλονται σε συγγνωστή πλάνη ή παραδρομή. Το διοικητικό δικαστήριο οφείλει να αιτιολογεί τη σχετική κρίση του. Εξωλογιστικός προσδιορισμός των ακαθαρίστων εσόδων της αναιρεσείουσας λόγω της πώλησης αυτοκινήτου χωρίς έκδοση τιμολογίων. Δεν απαιτείτο να επακολουθήσει και η μεταβολή των τηρουμένων στη Διεύθυνση Συγκοινωνιών στοιχείων. Το διοικητικό εφετείο αναφέρεται αορίστως στο είδος και τη βαρύτητα της παραβάσεως, χωρίς να εκφέρει

- αιτιολογημένη κρίση αναφορικά με την έκταση της παραβάσεως και την ουσιώδη επιρροή της σε σχέση με τα λογιστικά οικονομικά δεδομένα.
- 36. ΣτΕ 1519/2018:** Επίδοση σε οικονομικό διευθυντή - Θίγεται το κύρος έκθεσης κατάσχεσης στοιχείων από το γεγονός της υπογραφής της από τον οικονομικό διευθυντή επιχείρησης, αντί για τον νόμιμο, κατά τον νόμο και το καταστατικό της, εκπρόσωπό της, δεν αρκεί ότι αυτός ήταν κατ' εξοχήν αρμόδιος για τα λογιστικά και φορολογικά θέματα της εταιρείας.
- 37. ΣτΕ 1524/2018, 1526/2018:** Στην περίπτωση των τραπεζικών εταιρειών η έκπτωση του φόρου 10% που καταβλήθηκε/παρακρατήθηκε κατά το άρθρο 12 παρ. 8 του εν λόγω Κώδικα τελεί κατά νόμο υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης φορολογούμενου κατά τις γενικές διατάξεις εισοδήματος της τραπεζικής εταιρείας και, συνακόλουθα, προκύπτοντος προς βεβαίωση φόρου και δη ποσού επαρκούς για να χωρήσει έκπτωση του νομίμως παρακρατηθέντος κατά τα ανωτέρω φόρου, ενώ στην περίπτωση ανεπαρκών φορολογητέων κερδών ή μη ύπαρξης φορολογητέων κερδών αλλά ζημίας δεν χωρεί μερική ή ολική, αντιστοίχως, επιστροφή του ως άνω καταβληθέντος φόρου 10%, διότι η επιστροφή του φόρου αυτού θα σήμαινε εν τοις πράγμασι ανατροπή της κατ' άρθρο 12 του Κ.Φ.Ε. αυτοτελούς φορολογίας και επιστροφή νομίμως οφειλόμενου φόρου, το οποίο ουδόλως προβλέπεται, ενώ αντιθέτως αυτό που προβλέπεται είναι η αναβολή της πλήρους φορολόγησης των καθαρών κερδών που αναλογούν στα εν λόγω -κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα- εισοδήματα μέχρι τη διανομή τους (βλ. άρθρο 99 παρ. 1 περ. α, πρβλ. άρθρο 106 παρ. 5 Κ.Φ.Ε.), οπότε και θα χωρήσει η έκπτωση του καταβληθέντος φόρου 10% από τον τελικώς οφειλόμενο για τα εν λόγω κέρδη φόρο.
- 38. ΣτΕ 1527/2018, 1528/2018:** Οι ημεδαπές τραπεζικές ανώνυμες εταιρείες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά τους, ήτοι για εκείνο που προκύπτει τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή. Προκειμένου, όμως, να αποφευχθεί η διπλή φορολόγηση αυτών, η φορολόγηση δηλαδή της αυτής ύλης (εισοδήματος) και σε βάρος του αυτού προσώπου από περισσότερα κράτη, περίπτωση η οποία ανακύπτει, μεταξύ άλλων, όταν η ημεδαπή τραπεζική ανώνυμη εταιρεία αποκτά εισόδημα σε άλλο κράτος, αμφοτέρω δε τα κράτη επιβάλλουν φόρο στο εισόδημα αυτό, ο νομοθέτης, όταν δεν υφίσταται σύμβαση μεταξύ των εν λόγω κρατών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας του εισοδήματος, με τη διάταξη του άρθρου 109 παρ. 4 περ. γ' του Κ.Φ.Ε., επέλεξε να υιοθετήσει τη μέθοδο της συνήθους πίστωσης του φόρου αλλοδαπής. Το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή συνυπολογίζεται για την εξεύρεση του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος, επί του τελευταίου καθορίζεται ο αναλογών συνολικός φόρος, παραχωρείται δε έκπτωση για τον φόρο που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή, ήτοι από τον αναλογούντα στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα φόρο (και τον συμπληρωματικό επί εισοδήματος από ακίνητα κατά την παρ. 3 του άρθρου 109) αφαιρείται ο καταβληθείς στην αλλοδαπή φόρος, με ανώτατο όριο το ποσό του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή.
- Σε περίπτωση που, κατά την εκκαθάριση του οφειλόμενου (καταβλητέου) φόρου -μετά την, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 109, αφαίρεση των φόρων των περ. α και β αυτής από τον αναλογούντα και τον συμπληρωματικό φόρο- δεν απομένει χρεωστικό υπόλοιπο φόρου, δεν χωρεί περαιτέρω αφαίρεση από αυτούς (ελλείψει απομένοντος υπολοίπου αυτών προς καταβολή) του συνόλου ή μέρους του φόρου αλλοδαπής. Η αποφυγή της διπλής φορολόγησης του εισοδήματος της αλλοδαπής δια της μεθόδου της συνήθους πίστωσης του φόρου αλλοδαπής, ο υπολογισμός και τρόπος λειτουργίας της οποίας επαφίεται στην ευχέρεια της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής, δεν επιτάσσει την κατά προτεραιότητα αφαίρεση του φόρου αλλοδαπής, πριν δηλαδή από την αφαίρεση των λοιπών εκπεστέων κατά τις προβλέψεις των περ. α και β της παραγράφου 4 φόρων. Η παρεπόμενη αξίωση προς αποκατάσταση της ζημίας από τη στέρηση της περιουσίας του αχρεωστήτως καταβαλόντος τον φόρο διέπεται από το νομοθετικό καθεστώς που εκάστοτε

- ισχύει κατά τον χρόνο που αυτή (η παρεπόμενη αξίωση) γεννάται.
- 39. ΣτΕ 1529/2018:** Σε περίπτωση δε κατά την οποία εκείνος που παρέδωσε τα αγαθά ή παρέσχε τις υπηρεσίες εκδίδοντας σχετικό τιμολόγιο παρέλειψε αρχικά να προβεί στη χρέωση του ΦΠΑ και προέβη ακολούθως στην έκδοση του οικείου τιμολογίου (με χρέωση του ΦΠΑ), κατά παράβαση των προβλεπομένων στον νόμο (άρθρο 12 του ΚΒΣ) προθεσμιών σε διαχειριστική περίοδο μεταγενέστερη εκείνης κατά την οποία ο φόρος κατέστη απαιτητός, μόνη η σχετική παράβαση, εφόσον δεν καταλογίζεται στον λήπτη των αγαθών ή υπηρεσιών και υποκείμενο στον φόρο, δεν μπορεί να αντιταχθεί νομίμως στο δικαίωμά του περί επιστροφής του φόρου.
- 40. ΣτΕ 1731/2018:** Εκκλησία της Ελλάδος, μη απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος από τα παραχωρηθέντα σ' αυτήν δυνάμει της συμβάσεως του 1952 αστικά ακίνητα - Η χορηγηθείσα με το άρθρο 37 παρ. 14 του ν.δ. 2185/1952 απαλλαγή από τον φόρο καθαρών προσόδων, διατηρηθείσα, ως απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 3 περιπτ. γ του ν.δ. 3843/1958, καταργήθηκε με το ν.δ. 1077/1971..
- 41. ΣτΕ 1740/2018:** Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 61 παρ. 5 του ΚΦΕ, (περί υποχρέωσης συγκεκριμένης παράθεσης του ύψους και της φύσης των σχετικών κονδυλίων στη διατυπούμενη στη φορολογική δήλωση επιφύλαξη), σε συνδυασμό με την (περί ελλείψεως της αξιούμενης πραγματικής βάσης της επιφύλαξης ως προς την υποχρέωση παρακράτησης φόρου επί της αξίας τιμολογίων εκδοθέντων στο πλαίσιο μικτών συμβάσεων μεταφοράς τεχνογνωσίας και παροχής τεχνικής βοήθειας, λόγω μη αναφοράς του ύψους και του ακριβούς περιεχομένου των τιμολογίων στην ίδια την επιφύλαξη, η οποία επισυνάφθηκε στην οικεία φορολογική δήλωση).
- 42. ΣτΕ 1768/2018 (σκέψη 9):** Κρίθηκε, ότι είναι συνταγματικώς ανεκτή η επιβολή έκτακτης εισφοράς, με πρόβλεψη καταβολής εφ' άπαξ ποσού ανά προβλεπόμενο κλιμάκιο εισοδήματος, στο πλαίσιο δε αυτό ο φορολογικός νομοθέτης έχει ευρεία ευχέρεια καθορισμού του αριθμού των κλιμακίων, του ποσού εισοδήματος στο οποίο αφορά καθένα από τα κλιμάκια αυτά και του αντίστοιχα επιβαλλόμενου ποσού έκτακτης εισφοράς. Περαιτέρω δε, ότι ο καθορισμός του ποσού των 60.001 ευρώ ως του κατωτάτου ορίου πέραν του οποίου και μόνον επιβάλλεται η εισφορά του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 3758/2009 και ο καθορισμός αυτής σε συγκεκριμένο ποσό για κάθε κλιμάκιο εισοδήματος δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση υπερβαίνει τα όρια της ως άνω ευχέρειας του νομοθέτη. Συνεπώς, δεν αντίκειται στο άρθρο 4 (παρ. 5) του Συντάγματος η πρόβλεψη επιβολής έκτακτης εισφοράς 1.000 ευρώ για ετήσιο συνολικό ατομικό εισόδημα από 60.001 έως 80.000 ευρώ.
- 43. ΣτΕ 1773/2018:** Φορολογία εισοδήματος. Έκτακτη εισφορά του άρθρου 2 του ν. 3808/2009. Η μητρική ανώνυμη εταιρία που είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο υποχρεούται στην σύνταξη/κατάρτιση, με χρήση των Δ.Λ.Π., ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με τις θυγατρικές της. Οι ιδιαίτερες συνθήκες, που δικαιολογούν για τη μητρική εταιρία, όταν είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, την διαφοροποίηση της φορολογικής βάσης για την επιβολή της επίδικης έκτακτης εισφοράς, συντρέχουν και στην περίπτωση των θυγατρικών της, ανεξαρτήτως εάν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αφού, πάντως, αποτελούν ενιαία οικονομική μονάδα. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας, διότι οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο Α.Ε., συγκρινόμενες με τις μη εισηγμένες, δεν βρίσκονται υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες, όσον αφορά τη νομοθετική επιβολή της έκτακτης εισφοράς. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 3532/2015 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
- 44. ΣτΕ 1774/2018:** Φορολογία στη συγκέντρωση κεφαλαίου. Σε περίπτωση έκδοσης μετοχών υπέρ το άρτιο, η διαφορά είναι εισφορά που αυξάνει μεν το ενεργητικό της εταιρείας, ο εισφέρων, όμως δεν αποκτά δικαιώματα ίδιας φύσης με εκείνα που έχουν οι εταίροι, και

δεν υπάγεται σε φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου κατά τον χρόνο της καταβολής της, παρά μόνον όταν γίνει κεφαλαιοποίηση αυτής. Το ανωτέρω νομικό ζήτημα έχει κριθεί από το ΣτΕ και ο προβαλλόμενος λόγος αναίρεσης είναι απαράδεκτος κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 3819/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).

- 45. ΣτΕ 1891/2018, 1892/2018, 1893/2018:** Όταν με μία προσφυγή προσβάλλεται η σιωπηρή απόρριψη της ενδικοφανούς προσφυγής κατά περισσότερων πράξεων, η οποία αναλύεται σε τόσες απορριπτικές πράξεις όσες και οι προσβληθείσες με την ενδικοφανή προσφυγή, και το διοικητικό δικαστήριο εκδίδει μία απόφαση επ' αυτής, ως ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας λαμβάνεται κατ' αρχήν το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε πράξη χωριστά. Κατ' απόκλιση του ως άνω κανόνα, συναθροίζονται τα ποσά που αντιστοιχούν στις πράξεις με τις οποίες επιβάλλεται φόρος επί του εισοδήματος (τέτοιες είναι και οι πράξεις περί διορθωτικού προσδιορισμού τέλους επιτηδεύματος ή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης ν. 3986/2011) του αυτού διαδικού για το ίδιο οικονομικό/φορολογικό έτος.

Φορολογία εισοδήματος. Στοιχεία έμμεσης απόδειξης ύπαρξης μη δηλωθέντος φορολογητέου εισοδήματος από την άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος ορισμένου προσώπου μπορούν να αντληθούν και από τραπεζικό λογαριασμό άλλου προσώπου (ή από κοινό λογαριασμό άλλων προσώπων), του οποίου δεν είναι συνδικαιούχος ο ελεύθερος επαγγελματίας. Χρηματικό ποσό που εισέρχεται σε λογαριασμό άλλου προσώπου (ή άλλων προσώπων) και το οποίο δεν καλύπτεται από τα (νομίμως φορολογηθέντα ή απαλλαγθέντα του φόρου) εισοδήματα που το πρόσωπο αυτό έχει (ή τα πρόσωπα αυτά έχουν) δηλώσει στη φορολογική αρχή ούτε από άλλη συγκεκριμένη και αρκούντως τεκμηριωμένη πηγή ή αιτία, την οποία είτε επικαλείται ο ελεύθερος επαγγελματίας είτε εντοπίζει η φορολογική αρχή, λαμβάνοντας τα αναγκαία, κατάλληλα και εύλογα, ενόψει των περιστάσεων, μέτρα ελέγχου και έρευνας, μπορεί να θεωρηθεί, κατ' εκτίμηση του συνόλου των στοιχείων και των συνθηκών της υπόθεσης, ότι συνιστά καρπό της επαγγελματικής δραστηριότητας του ελεύθερου επαγγελματία.

Ελεγχόμενος ελεύθερος επαγγελματίας δύναται, μεταξύ άλλων, να επικαλεσθεί έναντι της φορολογικής Διοίκησης και, περαιτέρω, ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου ότι το (σημαντικό) χρηματικό ποσό που βρέθηκε είτε σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό που έχει με άλλο ή άλλα πρόσωπα είτε σε τραπεζικό λογαριασμό τρίτων προσώπων προέρχεται από την εισαγωγή συναλλάγματος εκ μέρους ή υπέρ (όχι του ιδίου αλλά) άλλου προσώπου – συνδικαιούχου του επίμαχου λογαριασμού. Ωστόσο ένας τέτοιος ισχυρισμός (ανεξαρτήτως του ζητήματος της προέλευσης του συναλλάγματος και του οικονομικού λόγου της περιέλευσής του στον τρίτο που είναι συνδικαιούχος του λογαριασμού), προκειμένου να τεκμηριωθεί νομίμως και επαρκώς, πρέπει να στηρίζεται στα προβλεπόμενα από το νόμο παραστατικά εισαγωγής συναλλάγματος, καθώς και στις αντίστοιχες πιστωτικές κινήσεις τραπεζικού λογαριασμού σε συνάλλαγμα σε τραπεζικό ίδρυμα της ημεδαπής ή/και σε πιστοποιητικά μετατροπής του εισαχθέντος συναλλάγματος στο εθνικό νόμισμα.

Η τυχόν οικονομική αλληλοβοήθεια μεταξύ μελών της ίδιας οικογένειας, μέσω της διατήρησης κοινών τραπεζικών λογαριασμών και διενέργειας εντολών πιστώσεων και χρεώσεων σε αυτούς ή/και της μεταφοράς ποσών από (ατομικούς ή κοινούς) τραπεζικούς λογαριασμούς τους σε άλλους (ατομικούς ή κοινούς) λογαριασμούς τους ή σε λογαριασμούς εταιρειών στις οποίες συμμετέχουν κ.λπ., δεν απαλλάσσει τα πρόσωπα αυτά από το βάρος να παράσχουν στη φορολογική Διοίκηση εύλογες και αρκούντως τεκμηριωμένες, ενόψει των συνθηκών, εξηγήσεις για τις σχετικές οικονομικές πράξεις και σχέσεις τους και την περιουσιακή κατάσταση που προκύπτει από τις κινήσεις των ως άνω τραπεζικών λογαριασμών, που αφορούν σημαντικά χρηματικά ποσά, προκειμένου να ερευνηθεί από τη Διοίκηση (και, περαιτέρω, σε περίπτωση ένδικης διαφοράς, από το

- Διοικητικό Δικαστήριο) η τυχόν γένεση φορολογικών υποχρεώσεων (βάσει της νομοθεσίας περί φορολογίας εισοδήματος ή/και άλλων φορολογιών) σε βάρος ορισμένου ή ορισμένων εκ των εν λόγω προσώπων και να προσδιορισθεί ο χρόνος γένεσης και το ύψος της αντίστοιχης φορολογικής υποχρέωσης.
- 46. ΣτΕ 1895/2018:** Φορολογία εισοδήματος. Η τέλεση της φοροδιαφυγής μπορεί να προκύπτει και από έμμεσες αποδείξεις, άλλως “τεκμήρια”, όπως οι καταθέσεις σε ατομικό ή κοινό τραπεζικό λογαριασμό του φορολογούμενου που δεν καλύπτονται από τα δηλωθέντα εισοδήματα ούτε από άλλη συγκεκριμένη και αρκούντως τεκμηριωμένη πηγή ή αιτία. Ισχυρισμούς που μπορεί να προβάλλει ο ελεγχόμενος και μέσα για την απόδειξη αυτών. Το ποσό του τραπεζικού λογαριασμού που τροφοδότησε το έμβασμα λογίζεται ως φορολογητέο εισόδημα από ελευθέριο επάγγελμα του δικαιούχου του λογαριασμού. Όταν η φορολογική Διοίκηση θεωρεί ότι ορισμένη προσαύξηση της περιουσίας ελεύθερου επαγγελματία, συναγόμενη από τραπεζικούς λογαριασμούς του, συνιστά μη δηλωθέν εισόδημά του από την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας, το διοικητικό δικαστήριο δεν έχει την εξουσία, κατά τροποποίηση της πραγματικής βάσης της πράξης, να κρίνει ότι η περιουσιακή προσαύξηση αποτελεί εισόδημα άγνωστης πηγής ή αιτίας. Το δικάσαν δικαστήριο έκρινε ότι δεν στοιχειοθετείται η αποδοθείσα στην αναιρεσίβλητη απόκρυψη φορολογητέας ύλης από την άσκηση της επαγγελματικής της δραστηριότητας και συνεπώς μη νόμιμα της αποδόθηκαν οι παραβάσεις της μη έκδοσης αποδείξεων παροχής υπηρεσιών και προσδιορίστηκαν εξωλογιστικά τα ακαθάριστα έσοδα και τα καθαρά κέρδη της, διότι, προκειμένου η φορολογική αρχή να συναγάγει από τραπεζικές καταθέσεις του ελεύθερου επαγγελματία την ύπαρξη μη δηλωθέντος εισοδήματός του, φέρει το βάρος να διαπιστώσει τεκμηριωμένα ότι η πηγή ή αιτία των καταθέσεων ανάγεται στην επαγγελματική δραστηριότητά του. Πότε η αναίρεση ασκείται παραδεκτά κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010. Τι νοείται ως ποσό της διαφοράς όταν η ενδικοφανής προσφυγή κατά περισσότερων καταλογιστικών πράξεων απορρίπτεται με μία απόφαση ή όταν προσβάλλεται η σιωπηρή απόρριψη τέτοιας ενδικοφανούς προσφυγής και το διοικητικό δικαστήριο εκδίδει μία απόφαση. Πότε τα ποσά που αντιστοιχούν στις προσβληθείσες πράξεις συναθροίζονται. Αν με την καταλογιστική πράξη έχει επιβληθεί και πρόσθετος φόρος, αυτός δεν λαμβάνεται, κατ’ αρχήν, υπόψη. Απαράδεκτοι οι προβαλλόμενοι λόγοι αναίρεσης. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 4150/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).
- 47. ΣτΕ 1896/2018 (σκέψη 7):** Κρίθηκε ότι ο ελεγχόμενος φορολογούμενος δύναται να επικαλεσθεί έναντι της φορολογικής Διοίκησης και, περαιτέρω, ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου ότι το (σημαντικό) χρηματικό ποσό που βρέθηκε σε τραπεζικό λογαριασμό του δεν συνιστά προσαύξηση της περιουσίας του άγνωστης πηγής ή αιτίας, αλλά προέρχεται από κέρδη του από νόμιμο παίγνιο, όπως το «πάμε στοίχημα». Και ναι μεν ο φορολογούμενος βαρύνεται να τεκμηριώσει νομίμως και επαρκώς έναν τέτοιο ισχυρισμό του, αλλά, προκειμένου να ανταποκριθεί στο εν λόγω βάρος του, δεν απαιτείται να έχει συμπεριλάβει τα ανωτέρω κέρδη στην δήλωσή του φορολογίας εισοδήματος του έτους κτήσης τους, διότι (α) τα χρηματικά κέρδη από το παίγνιο «πάμε στοίχημα» δεν συνιστούν “εισόδημα”, κατά το άρθρο 4 του ΚΦΕ (πρβλ. ΣτΕ 3419/1989), αλλά περιουσιακό στοιχείο/κεφάλαιο, φορολογούμενο με βάση τις διατάξεις του ν. 2961/2001 (Α’ 266 – βλ. άρθρα 58 και 60, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο), (β) από την κείμενη νομοθεσία δεν προκύπτει και, δη, κατά τρόπο σαφή και αρκούντως προβλέψιμο ότι ο φορολογούμενος δύναται να επικαλεσθεί τέτοια κέρδη του, ώστε να δικαιολογήσει την προέλευση χρηματικού ποσού σε τραπεζικό λογαριασμό του, μόνον εφόσον τα έχει δηλώσει στον Πίνακα 6 (ο οποίος φέρει τον τίτλο «Πρόσθετα Πληροφοριακά Στοιχεία – Ποσά που μειώνουν την ετήσια δαπάνη») και, ειδικότερα, στον κωδικό 781 της δήλωσής του φορολογίας εισοδήματος.

48. ΣτΕ 2096/2018 (7μελεις):

A. Η διάταξη του άρθρου 93 παρ. 3 του Κ.Δ.Δ. για την καταβολή μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, ποσοστού 50% (ακολουθώς 20%) του οφειλόμενου, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κύριου φόρου, δασμού ή τέλους εν γένει, δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που την έφεση ασκεί σύνδικος πτώχευσης αναφορικά με φορολογική ενοχή του πτωχού.

B. Η κατά τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 277 του Κ.Δ.Δ. υποχρέωση καταβολής αναλογικού παραβόλου, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής και της έφεσης καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις που το ένδικο βοήθημα ή μέσο ασκείται από σύνδικο πτώχευσης για την επιβολή σε βάρος του φόρων ή κυρώσεων κατά τη λειτουργία της επιχείρησης του οφειλέτη πριν από την κήρυξη της πτώχευσης.

49. ΣτΕ 2219/2018 (7μελεις): Ανάκτηση ενισχύσεων (αφορολόγητα αποθεματικά) - Τα άρθρα 47 του ν. 3614/2007 και 169 του ν. 4099/2012 εξαιρούν από την υποχρέωση ανάκτησης και τις χορηγηθείσες (βάσει του ν. 3220/2004) ενισχύσεις για επενδυτικές δαπάνες οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 2601/1998 και πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση του έτους 2003, ενώ δεν ασκούν επιρροή επί του ανωτέρω ζητήματος όσα διαλαμβάνονται σχετικώς στην εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων Π.Ο.Α. 1231/10.10.2013.**50. ΣτΕ 2220/2018 (7μελεις):** Όσον αφορά παράνομη ενίσχυση χορηγηθείσα υπό τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εισοδημάτων, η ανάκτηση της ενίσχυσης συνεπάγεται την υπαγωγή (εντόκως) της οικείων εισοδημάτων στη φορολογική μεταχείριση της οποίας θα ετύγχαναν ελλείψει της παράνομης ενίσχυσης. Δεδομένου ότι η κατάργηση τέτοιων ενισχύσεων, μέσω της ανάκτησής τους, αποτελεί τη λογική συνέπεια της διαπίστωσης του παράνομου χαρακτήρα της, το παραπάνω μέτρο δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να θεωρηθεί δυσανάλογο προς τους σκοπούς των διατάξεων της ΣυνθΕΚ ή της ΣΛΕΕ που διέπουν τον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

Η ανάκτηση ποσού ίσου προς τη διαφορά μεταξύ του φόρου που οφειλόταν ελλείψει της κρατικής ενίσχυσης και του μικρότερου ποσού που καταβλήθηκε κατ' εφαρμογή αυτού του μέτρου δεν συνιστά νέο, αναδρομικώς επιβαλλόμενο φόρο.

Εφόσον η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία διατάσσεται η ανάκτηση παράνομης ενίσχυσης, έχει ρητώς απορρίψει αμυντικό ισχυρισμό περί (ανάγκης προστασίας της) δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ωφεληθέντων από το μέτρο επιχειρηματιών και η απόφαση αυτή δεν αμφισβητήθηκε με προσφυγή ακύρωσης (ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ήδη του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) με συνέπεια να οριστικοποιηθεί, οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες δεν μπορούν παραδεκτώς να προβάλουν λόγο περί παραβίασης της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους, στο πλαίσιο της ένδικης προσβολής, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, των σε βάρος τους εθνικών μέτρων ανάκτησης της ενίσχυσης που έλαβαν παρανόμως.

Η επιβολή φόρου στο πλαίσιο κατάργησης και ανάκτησης ασύμβατης προς το ενωσιακό δίκαιο κρατικής ενίσχυσης, η οποία χορηγήθηκε μέσω φοροαπαλλαγής χωρίς να έχει τηρηθεί η διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 88 ΣυνθΕΚ (και ήδη άρθρου 108 ΣΛΕΕ), δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη προς τους σκοπούς των άρθρων 87 και 88 ΣυνθΕΚ και δεν παραβιάζει την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των λαβόντων την ενίσχυση, τέτοια επέμβαση στο δικαίωμα περιουσίας των βαρυνόμενων επιχειρήσεων, που υποχρεώνονται σε (έντοκη) επιστροφή της παρανόμως ληφθείσας κρατικής ενίσχυσης, συνάδει προς το άρθρο 1 ΠΠΠ της ΕΣΔΑ.

51. ΣτΕ 2221/2018: Ένδικη προστασία – Έκταση εξουσίας του διοικητικού δικαστηρίου στις φορολογικές διαφορές – Αυτεπάγγελτη εξέταση λόγων προσφυγής – Ενωσιακή αρχή της δικονομικής αυτονομίας των κρατών μελών – Αρχή της αναδρομικής εφαρμογής της

- ηπιότερης φορολογικής κύρωσης, κατά το ημεδαπό δίκαιο, την ΕΣΔΑ και το ενωσιακό δίκαιο – Δεν εξετάζεται αυτεπαγγέλτως – Πρόστιμα για παραβάσεις του ΚΒΣ.
- 52. ΣτΕ 2338/2018 (7μελής):** Ως προς το ζήτημα του τρόπου απόσβεσης των επισφαλών απαιτήσεων των επιχειρήσεων (ήτοι των απαιτήσεων εκείνων, για τις οποίες από διάφορα πραγματικά περιστατικά υπάρχει αβεβαιότητα για το εάν ο οφειλέτης θα εκπληρώσει την υποχρέωσή του ολικά ή μερικά).Κρίση περί αντιθέσεως του άρθρου 9 παρ. 4 του ν. 3296/2004 στο άρθρο 78 παρ. 2 του Συντάγματος. Παραπέμπει στην Ολομέλεια
- 53. ΣτΕ 2350/2018:** -Κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 53 του π.δ. 18/1989, επί περισσοτέρων αναιρεσιόντων ή αναιρεσιβλήτων, για τον προσδιορισμό του ύψους του αντικειμένου της διαφοράς λαμβάνεται υπόψη το ύψος του χρηματικού ποσού, το οποίο αντιστοιχεί σε καθέναν από αυτούς χωριστά – δεν αποτελούν συμπληρωματικά στοιχεία εκείνα τα οποία είτε είχαν περιέλθει σε γνώση της φορολογικής αρχής εντός της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 του ανωτέρω άρθρου 84 πενταετίας και αγνοήθηκαν ή δεν ελήφθησαν προσηκόντως υπόψη είτε η φορολογική αρχή όφειλε να έχει λάβει γνώση τους, εντός της ίδιας πενταετίας, εάν είχε επιδείξει την δέουσα επιμέλεια, ήτοι εάν είχε λάβει τα προσήκοντα μέτρα ελέγχου και έρευνας, που προβλέπονται στο νόμο- τραπεζικοί λογαριασμοί ημεδαπής.
- 54. ΣτΕ 2465/2018:** Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 συνιστά φόρο ο οποίος, τουλάχιστον όσον αφορά το ένδικο φορολογικό έτος 2015, εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου Ι της ΣΑΔΦ.
- 55. ΣτΕ 2554/2018:** Τα έντυπα ιατρικών ενημερώσεων, υποκείμενα σε συγκεκριμένους κανόνες ως προς το περιεχόμενό τους, δεν συνιστούν διαφήμιση υποκείμενη στο κατά το άρθρο 15 του από 24.9/20.10.1958 Β.Δ. τέλος διαφήμισης, διότι ως σκοπό έχουν την ενημέρωση των ιατρών, των φαρμακοποιών και των ειδικώς προς τούτο ασχολούμενων περί των θεραπευτικών ιδιοτήτων των φαρμακευτικών προϊόντων, όχι δε την προβολή τους στο καταναλωτικό κοινό προς αύξηση της κυκλοφορίας τους (παραβλ. ΣτΕ 3694/1981). Επομένως, προκειμένης εκπτώσεως από τα ακαθάριστα έσοδα επιχειρήσεως των εξόδων έκδοσης εντύπων ιατρικής ενημέρωσης, δεν απαιτείται η προϋπόθεση της απόδειξης καταβολή τέλους διαφήμισης του άρθρου 15 του ανωτέρω β.δ/τος.
- 56. ΣτΕ 2556/2018 - 2559/2018:** Αποσβέσεις - Αυξημένο κόστος πωληθέντων αυτοκινήτων κατά τον χρόνο πώλησεως λόγω αυξημένης αναπόσβεστης αξίας, ίσο με το ποσό των αποσβέσεων που δεν έγιναν κατά τις σχετικές χρήσεις, η κατά νόμο «υποχρεωτικότητα» της διενέργειας αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς της κινητής και ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης δεν συνεπάγεται δυνατότητα της φορολογικής αρχής να αφαιρεί από τα έσοδα αυτά ποσά (αυξημένου κόστους) αντιστοιχούντα σε μη εμφανιζόμενες, κατά τις οικίες χρήσεις, στα βιβλία των επιχειρήσεων αποσβέσεις.
- 57. ΣτΕ 2562/2018:** Κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238), ερμηνευομένων εν όψει του σκοπού τους και του άρθρου 21 του Συντάγματος, έγγαμος φορολογούμενος δικαιούται απαλλαγής φόρου μεταβιβάσεως ακινήτου για απόκτηση οικογενειακής στέγης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη προγενέστερη απαλλαγή από τον ως άνω φόρο, της οποίας είχε τύχει πριν από τον γάμο.
- 58. ΣτΕ 2654/2018:** Διασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ληφθούν σε βάρος των φυσικών προσώπων, τα οποία είχαν την, παρατιθέμενη στο άρθρο 20 του ν. 2523/1997, ιδιότητα του εντεταλμένου συμβούλου Α.Ε., υπό την πρόσθετη, όμως, προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό είχε ενεργήσει σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και είχε ασκήσει πράγματι, προσωρινώς ή διαρκώς, τουλάχιστον ένα από τα καθήκοντα διοίκησης, διαχείρισης ή εκπροσώπησης της Α.Ε.
- 59. ΣτΕ 2661/2018:** Τα σχηματισθέντα βάσει του άρθρου 2 του ν. 3220/2004 αφορολόγητα αποθεματικά ουδέποτε είχαν εγκύρως εξαιρεθεί από τον φόρο εισοδήματος και, συνεπώς, η φορολόγηση των αποθεματικών αυτών δεν συνιστά άρση (και δη αναδρομική)

φορολογικής απαλλαγής, ώστε να τίθεται ζήτημα παραβίασεως από τις ως άνω διατάξεις του ν. 3614/2007 του άρθρου 78 παρ. 2 του Συντάγματος περί απαγορεύσεως της αναδρομικής επιβολής οικονομικού βάρους.

Β. ΕΠΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1. **ΣτΕ 39/2018:** Λαθρεμπορία, αθώωση, επιβολή δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων - Κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, η αμετάκλητη αθώωση από το ποινικό δικαστήριο για τη διάπραξη λαθρεμπορίας αναφορικά με ατελώς εισαχθέντα αυτοκίνητα, επιβάλλεται να γίνεται σεβαστή σε κάθε μεταγενέστερη διαδικασία, εντούτοις ο νόμιμος καταλογισμός των σχετικών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων δεν προϋποθέτει αναγκαίως την διάπραξη λαθρεμπορικής παραβάσεως, αλλά ευρίσκει επαρκές νόμιμο έρεισμα στην ατελή εισαγωγή/κατοχή αυτοκινήτου υπό προσώπου μη δικαιούχου σχετικής ατέλειας.
2. **ΣτΕ 93/2018:** Οι Έλληνες δημόσιοι υπάλληλοι που παραμένουν στο εξωτερικό με αποστολή για περισσότερα από δύο συνεχή χρόνια απαλλάσσονται από το φόρο καταναλώσεως για το ΙΧΕ αυτοκίνητο που μεταφέρουν στην Ελλάδα κατά την επιστροφή τους. Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων.
3. **ΣτΕ 169/2018:** (ne bis in idem) - προϋποθέσεις
4. **ΣτΕ 412/2018:** Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης για το τέλος ταξινόμησης. Αποτελεί φορολογική επιβάρυνση που συναρτάται με το γεγονός της εισαγωγής του, ασυνδέτως προς τη χρήση του εντός της Ελληνικής επικράτειας. Εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της φορολογικής ατέλειας που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. β' της Υ.Α. Δ.245/11/1.3.1988. Η εν λόγω φορολογική ατέλεια ίσχυε μόνον για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και όχι και για το εφάπαξ πρόσθετο ειδικό τέλος. Η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης δεν είναι πλήρης, αλλά ανέρχεται σε ποσοστό 80% επί του προβλεπόμενου κατά περίπτωση τέλους ταξινόμησης. Αν ένα κράτος μέλος εισέπραξε φόρους κατά παράβαση των κανόνων του δικαίου της Ένωσης, οι ιδιώτες έχουν δικαίωμα επιστροφής όχι μόνον του αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου αλλά και των αμέσως σχετιζομένων με τον φόρο αυτό ποσών τόκων. Οι εθνικοί κανόνες σχετικά, μεταξύ άλλων, με τον υπολογισμό των τυχόν οφειλόμενων τόκων δεν πρέπει να καταλήγουν σε μη προσήκουσα αποζημίωση του υποκειμένου στον φόρο λόγω ζημίας οφειλομένης σε αχρεώστητη καταβολή του φόρου.
5. **ΣτΕ 458/2018:** Λαθρεμπορία. Τα διοικητικά δικαστήρια δεσμεύονται από τις αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων, εκτός εάν η απαλλαγή στηρίχθηκε στην έλλειψη στοιχείων που δεν αποτελούν προϋπόθεση της διοικητικής παράβασης. Το άρθρο 17 του ν. 4446/2016 δεν εφαρμόζεται σε υποθέσεις που συζητήθηκαν ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου πριν από την 22.12.2016. Ορθά το δικάσαν δικαστήριο δεν εφάρμοσε τη διάταξη αυτή και συνεκτίμησε την αθωωτική απόφαση. Η αναίρεση ασκήθηκε παραδεκτά, διότι, όταν καταλογίζεται στον προσφεύγοντα πολλαπλό τέλος και παράλληλα αυτός κηρύσσεται αλληλεγγύως υπόχρεος για την καταβολή του συνόλου του ποσού των καταλογισθέντων στους υπαίτιους πολλαπλών τελών, ως ποσό της διαφοράς λαμβάνεται το δεύτερο αυτό ποσό. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 2064/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς). Όμοια με την αρ. 459/2018 ΣτΕ.
6. **ΣτΕ 752/2018:** Τελωνειακές παραβάσεις. Αναίρεση. Καθ ύλην αρμοδιότητα. Υπολογισμός αντικειμένου διαφοράς και αναλογούντος παραβόλου. Συνάθροιση των ποσών του διαφυγόντος τέλους ταξινόμησης και του πολλαπλού τέλους λαθρεμπορίας. Προϋπόθεση επιβολής του πολλαπλού τέλους η ύπαρξη δόλου στο πρόσωπο του παραβάτη. Για το παραδεκτό της έφεσης το αντικείμενο της διαφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό του αμφισβητούμενου φόρου ή τέλους χωρίς να υπολογίζεται το ποσό σχετικού προστίμου,

όπως το πολλαπλό τέλος λαθρεμπορίας. Ομοίως, το αναλογικό παράβολο υπολογίζεται στο ποσό του κύριου φόρου χωρίς να περιλαμβάνεται και το ποσό του πολλαπλού τέλους. Αναίρει την υπ' αριθμ. 12/2016 απόφαση του Δ. Εφετείου Λάρισας και παραπέμπει στο Διοικ. Δικαστήριο.

- 7. ΣτΕ 837/2018:** Λαθρεμπορία. Το διοικητικό δικαστήριο δεν δεσμεύεται από την τυχόν προηγηθείσα αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, αλλά υποχρεούται να τη συνεκτιμήσει. Ο διοικητικός δικαστής δεν υποχρεούται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το αμετάκλητο της ποινικής απόφασης, που έχει προσκομισθεί παραδεκτά. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει (ρητή ή έμμεση) κρίση ερμηνευτική της αρχής της αναδρομικής εφαρμογής της ελαφρύτερης κύρωσης, κατά το ενωσιακό δίκαιο και την ΕΣΔΑ, ούτε του κανόνα *ne bis in idem*, και οι προβαλλόμενοι λόγοι αναίρεσης ασκούνται απαράδεκτα, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 3 του π.δ. 18/1989. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 626/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως).
- 8. ΣτΕ 951/2018:** Λαθρεμπορία. Επιβολή πολλαπλού τέλους και δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων. Προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*, όπως θεσπίζεται με το άρθρο 4 του 7ου ΠΠ της ΕΣΔΑ. Αντίθετη μειοψηφία. Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του ΚΔΔ, το διοικητικό δικαστήριο δεν δεσμεύεται από την τυχόν προηγηθείσα σχετική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, εκτός εάν πρόκειται για αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, αλλά υποχρεούται να τη συνεκτιμήσει, ο δε διοικητικός δικαστής δεν υποχρεούται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το αμετάκλητο ποινικής απόφασης, που έχει προσκομισθεί παραδεκτά. Δεν ανακύπτει ζήτημα παραβίασης του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ και του τεκμηρίου αθωότητας σε περίπτωση που το διοικητικό δικαστήριο αποφαινεται επί τελωνειακής παράβασης λαθρεμπορίας, η οποία δεν είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημη ή, έστω, συναφής με εκείνη στην οποία αφορά η αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, που επικαλείται ο προσφεύγων ως σχετική. Αν η μετ' αναίρεση συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του δικαστηρίου της παραπομπής λάβει χώρα μετά από την 22.12.2016, εφαρμόζεται η νέα διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 του ΚΔΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν. 4446/2016, έστω κι αν η αναιρεθείσα απόφαση είχε εκδοθεί κατόπιν συζήτησης πραγματοποιηθείσας πριν από την 22.12.2016. Αν προβλέπονται για την ίδια παραβατική συμπεριφορά τόσο διοικητικές όσο και ποινικές κυρώσεις, δεν αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 1 του 7ου ΠΠ της ΕΣΔΑ. Πότε το διοικητικό δικαστήριο δεσμεύεται από αμετάκλητη αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, σε σχέση με τον καταλογισμό του πολλαπλού τέλους και των δασμών και των φόρων. Ο λόγος έφεσης περί παραβίασης του άρθρου 4 του 7ου ΠΠ της ΕΣΔΑ δεν αντιμετωπίστηκε ρητώς από το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, αλλά απορρίφθηκε εμμέσως. Παραδεκτός ο σχετικός λόγος αναίρεσης λόγω αντίθεσης της προσβαλλόμενης απόφασης προς απόφαση του ΕΔΔΑ. Η απόφαση είναι αναίρετα διότι το Διοικητικό Εφετείο όφειλε να συνεκτιμήσει κατά τρόπο ειδικό την αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Κατά την αντίθετη μειοψηφία η αναίρεση της προσβαλλομένης αποφάσεως παρίσταται αλυσιτελής. Όταν με την καταλογιστική πράξη επιβάλλονται οι αναλογούντες δασμοί ή/και φόροι και πολλαπλό τέλος, για τον υπολογισμό του ποσού της διαφοράς συναθροίζονται τα δύο ποσά. Όταν ο προσφεύγων κηρύσσεται και αλληλεγγύως υπόχρεος για την καταβολή του συνόλου των καταλογισθέντων στους υπαίτιους της λαθρεμπορίας δασμών, φόρων και πολλαπλών τελών, ως ποσό της αναίρετικής διαφοράς λαμβάνεται το συνολικό. Δεκτή η αναίρεση (αναίρει την αριθμ. 80/2017 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής).
- 9. ΣτΕ 1102/2018, 1103/2018 και 1104/2018:** Λαθρεμπορία και επιβολή της κύρωσης του πολλαπλού τέλους. Προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem* και του άρθρου 4 του Έβδομου Πρόσθετου Πρωτόκολλου της ΕΣΔΑ. Το αμετάκλητο βούλευμα περί οριστικής παύσης της ποινικής δίωξης, λόγω παραγραφής του ποινικού αδικήματος, δεν αποτελεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση και δεν δεσμεύει τα διοικητικά όργανα όταν

επιβάλλουν κυρώσεις για τελωνειακή/φορολογική παράβαση, καθώς και τα διοικητικά δικαστήρια. Εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, που κατοχυρώνει το τεκμήριο αθωότητας από το διοικητικό δικαστήριο, όταν κρίνει επί της διοικητικής παράβασης της λαθρεμπορίας. Ο ισχυρισμός περί παραβίασης του κανόνα ne bis in idem απορρίφθηκε εμμέσως από το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο. Η κρίση αυτή έρχεται σε αντίθεση με απόφαση του ΕΔΔΑ και ο σχετικός λόγος αναίρεσης ασκείται παραδεκτά κατά το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3900/2010, όμως είναι αβάσιμος, διότι η ποινική διαδικασία έναντι του αναιρεσείοντα τερματίστηκε δια βουλεύματος, που έπαυσε την ποινική δίωξη λόγω παραγραφής. Απόρριψη του λόγου της έφεσης περί παραβίασης του τεκμηρίου αθωότητας. Από τις επικαλούμενες αποφάσεις του ΕΔΔΑ δεν προκύπτει ερμηνεία του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ αντίθετη με τις κρίσεις της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, οι οποίες συνάδουν προς τη νομολογία του ΣτΕ. Απαράδεκτοι λόγοι αναίρεση που περιέχονται μόνο σε δικόγραφο πρόσθετων λόγων. Το απαράδεκτο δεν μπορεί να θεραπευθεί με το άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 4446/2016. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αρ. 324/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Τρίπολης). Η υπόθεση εισήχθη στην επταμελή σύνθεση με πράξη του Προέδρου του Β΄ Τμήματος του ΣτΕ.

- 10. ΣτΕ 1734/2018:** Το αντικείμενο του ειδικού φόρου καταναλώσεως επί του οίνου ρυθμίζεται από το ενωσιακό δίκαιο και δεν παρέχεται εξουσιοδότηση προς τα κράτη μέλη για περαιτέρω εξειδίκευσή του. Αν υπήρχε τέτοια εξουσιοδότηση στον ΕΤΚ θα ήταν ασύμβατη με το ενωσιακό δίκαιο και αντίθετη προς το άρθρο 78 του Συντάγματος. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 της ΥΑ ΔΕΦΚΦ/Β/5026381/ΕΞ/2015, με την οποία ορίζεται το αντικείμενο του φόρου, στερείται εξουσιοδοτικού ερείσματος, ενώ ο ορισμός που δίνει για τον οίνο δεν υπάρχει στο ενωσιακό δίκαιο. Διαδικασία που πρέπει να τηρείται για τη διακίνηση αμπελοοινικών προϊόντων από μικρούς παραγωγούς. Τα άρθρα 4 και 5 παρ. 3 της ΥΑ, κατά το μέρος που εμμέσως χαρακτηρίζουν την παραγωγή από μικρούς οινοπαραγωγούς εκτός φορολογικής αποθήκης ως παραγωγή «εκτός καθεστώτος αναστολής», αντίκεινται στα άρθρα 40 της Οδηγίας 2008/118/ΕΚ και 71 του ΕΤΚ. Οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 8 της προσβαλλόμενης ΥΑ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της να ΔΕΦΚΦ Β 1012980 ΕΞ 2016/2016, που επιβάλλουν εισαγωγή των ανωτέρω προϊόντων σε φορολογική αποθήκη, με αποτέλεσμα την υπαγωγή στον από 1.1.2016 ισχύοντα συντελεστή ΕΦΚ, στερούνται εξουσιοδοτικού ερείσματος, ενώ αντίκεινται και στο άρθρο 78 παρ. 3 του Συντάγματος. Αρμοδίως η ΥΑ ΔΕΦΚΦ/ Β/ 5026381/ΕΞ/2015 εκδόθηκε από μόνο τον Υπουργό Οικονομικών.

	ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ	ΠΡΟΪΣΤ.Α΄ΤΜΗΜ.	ΠΡΟΪΣΤ.Δ/ΝΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΞΗΣ	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΕΝΕΚΕΤΖΗ		
	ΑΝΤΩΝΙΑ ΠΑΠΑΔΕΛΛΗ	ΧΑΡΑ ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΥ	ΛΥΔΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΣΩΦΡΟΝΑ

Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε.

Γεώργιος Πιτσιλής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
Πίνακες Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄